

ЧАСЪТЪ НА ЛЮБОВЪТА

БЕСЕДИ ОТЪ УЧИТЕЛЯ

СОФИЯ
1934

ЧАСЪТЪ НА ЛЮБОВТА.

Въ прочетенитѣ думи отъ Свещената книга се съдържатъ велики истини. Тѣ сж велики по това, именно, че носятъ животъ. Великото въ свѣта е животътъ. Съвременнитѣ хора искатъ да станатъ велики извънъ живота. Тѣ мислятъ, че всичко се заключава въ външното растене, въ външното богатство и знание, въ външното величие. Въ сжщностъ, величието на човѣка се заключава въ неговия животъ. Това величие иде отъ най-силния изворъ, отъ най-силния източникъ, отъ най-голѣмата сила, които изпълнятъ Битието. Всички учени и прости знаятъ това нѣщо и го приематъ като подбудителна причина, като великъ потикъ въ живота. Този потикъ носи различни имена. Нѣкои го наричатъ любовъ, безъ да знаятъ, какво нѣщо е любовта. Любовта ще остане неразбрана за вѣчни времена. Въ това седи красотата на живота. И всѣки, който се е опитвалъ да обясни, да разбере, да опредѣли по нѣкакъвъ начинъ любовта, той е потъвалъ въ дълбокитѣ ѣ води. Който се е опитвалъ да опредѣли любовта, той е подобенъ на човѣкъ, който иска да носи земята на гърба си. Колкото е възможно за човѣка да носи земята на гърба си, толкова е възможно да се опредѣли, какво нѣщо е любовта. Нѣкой казва, че знае, какво нѣщо е любовта. Дру-

ги казватъ, че знаятъ, какво нѣщо е мъдростъта и истината. Това, което хората знаятъ за любовта, мъдростъта и истината, сж малки хапчета, които тѣ всѣки день опитватъ.

Всички живи същества, отъ най-малкиѣ до най-големитѣ, иматъ нѣкакво понятие за любовта, но тия понятия коренно се различаватъ едни отъ други. Съ думи любовта не се описва, тя се чувствува. Първиятъ признакъ, по който човѣкъ познава, че е влѣзълъ въ областъта на любовта е, че въ него настава дълбокъ вътрешенъ миръ, какъвто никога не е изпитвалъ. Същевременно той изпитва въ себе си подемъ къмъ Великото, къмъ Безкрайното въ свѣта. Обаче, ако спре на това мѣсто и започне да мисли, че като е влѣзълъ въ любовта, нищо друго не му трѣбва, въ него моментално ще стане обратна реакция. Той едва е влѣзълъ въ предверието на любовта, а мисли, че всѣчко е разбралъ. Не, отъ тази мисль ще се създадатъ кисели чувства, които ще го спънатъ. Тѣй щото, когато попаднешъ въ първитѣ лъчи на слънцето, т. е. въ зазоряването, радвай се, че то нѣкога ще изгрѣе, и ти ще видишъ не само неговата свѣтлина, но и чудесата, които върши. Засега има нѣща, скрити отъ човѣшкитѣ очи. Въ човѣшкитѣ очи има нѣщо, което днесъ е скрито за ангелитѣ. И въ ангелскитѣ очи има нѣщо, което е скрито за голѣмитѣ богове. Има нѣща, които сж скрити даже и за най-съвършениѣ същества. Всички трѣбва да се ра-

дваъ на онсва, което е скрито за тѣхъ. Кое е скритото? Скритото, това е любовта.

Мислете сега върху въпроса за щастие-то. Мнозина мислятъ, че щастие-то зависи отъ многото. Не, щастие-то е законъ, който еднакво обхваща и голѣмитѣ, и малкитѣ величини. Има случаи, когато човѣкъ може да бжде щастливъ и при най-малкото, което е придобилъ. Съвременнитѣ хора страдатъ, когато иматъ най-много нѣща, когато живѣятъ въ изобилие. За да бжде човѣкъ щастливъ, не е нужно да има голѣмъ товаръ на гърба си. Ако носи голѣмъ товаръ на гърба си, човѣкъ ще охка, ще пѣшка, ще страда, ще се безпокои, и въ края на краищата нищо нѣма да придобие. Срѣщате хора, които цѣлъ животъ мислятъ, тревожатъ се, но никакви резултати нѣматъ. Защо? Тѣ не мислятъ право. Човѣкъ трѣбва да мисли право. Това е възможно само тогава, когато умътъ му е свободенъ, т. е. не е обремененъ. Когато скърби, или когато страда, човѣкъ е обремененъ съ нѣщо. Въ този смисълъ, скръбта е граница за преминаване въ любовта. Когато дойде до най-голѣмата скръбъ, човѣкъ е до границата на онази любовъ, къмъ която душата му се стреми. Щомъ мине презъ тази скръбъ, т. е. щомъ премине границата, душата му навлиза вече въ дълбокъ, вѣтрешенъ миръ, дето любовта царува. Докато не мине тази граница, човѣкъ винаги живѣе въ временното, въ преходното. Когато нѣкой пита, защо е необходима голѣмата скръбъ въ живота, казвамъ: Голѣмата

скръбъ е граница, презъ която душата трѣбва да влѣзе въ областта на великото, незнайното — въ Вѣчния животъ, въ живота на любовта. Така разбрана скръбта, тя осмисля и самия животъ. Само по този начинъ човѣкъ ще може да използува ония богатства, които сегагъ скрити въ неговия животъ.

И тъй, за да се домогнете до великата любовъ, вие трѣбва да придобиете вътрешна свѣтлина на съзнанието си. Само при тази свѣтлина вие ще разберете ония богатства, ония способности, ония дарби и таланти, които сж вложени въ васъ отъ памти-вѣка още. Като ги разберете, ще можете и да ги работите. Вие се движите натукъ-натамъ, лѣгате, ставате, като нѣкое малко дете, което знае само да простира ржце къмъ майка си. То мисли, че като простре ржцетъ си къмъ майка си, всичката му сила е въ тѣхъ. Майката се радва на тия ржчички, простряни къмъ нея. Но ако тѣ цѣлъ животъ се отправятъ къмъ майката, най-после и на нея ще дотегне. Като расте детето, тия ржчички ще започнатъ да правятъ пакости, а това не може вече да радва майката. По сжщия начинъ и хората простиратъ ржцетъ си къмъ Господа, като че искатъ да Го хванатъ, искатъ да взематъ нѣщо отъ Него. Нито малкото дете може цѣлъ животъ да простира ржце къмъ майка си, нито голѣмото дете — човѣкътъ — може цѣлъ животъ да простира ржце къмъ Господа. Друго иска майката отъ детето си: тя иска да се пробуди неговия умъ, неговото сърце, неговата душа и него-

вия духъ. Друго иска Богъ отъ човѣка: да се пробуди въ него Божественото съзнание. Когато детето се пробуди, както майката желае, изразътъ на лицето, на очитѣ въ него е съвсемъ другъ; движенията въ него сж живи, съзнателни. Това е силното, това е красивото, което радва майката.

Сега питамъ и васъ: за какво сте дошли на земята? Дошли сте да изпълните волята Божия, да зарадвате Бога, че сте умни, събудени деца, готови да служите. Щомъ е така, трѣбва ли да викате, да плачете цѣлъ день за своитѣ нужди и неудобства? Искате да служите на Бога, да Го познаете. По какво ще Го познаете? По какво ще познаете любовта? Никой не може да познае любовта, докато не мине презъ най-голѣмитѣ противоречия и страдания въ живота. Тѣ сж границата, предъ която всѣки се изпитва. Злото и доброто, скърбитѣ и противоречията, презъ които човѣкъ може да мине, сж представени въ видъ на каша, която служи за граница; презъ нея той трѣбва да мине, за да влѣзе въ любовта. Който издържи на тия страдания, той ще познае великата любовъ и ще вкуси отъ нея. Като дойде до нѣкое страдание, до нѣкоя несрета, човѣкъ започва да се оплаква: Господи, все на мене ли прашашъ страдания? Защо ме товаришъ съ това зло? Страданията представятъ нажитѣ, съ които младата мома ще се накичи, за да влѣзе въ живота. Женитбата е влизането на човѣка въ живота. Вѣнецътъ, короната, дрехитѣ на младоженцитѣ предста-

вятъ външния животъ на човѣка. Този животъ е изложенъ на постоянни промѣни. Вътрешниятъ животъ, обаче, е неизмѣненъ. Значи, животътъ на човѣка има две страни — външна и вътрешна: външна, или материалистична и вътрешна, или духовна. Тѣзи две страни въ живота на човѣка постоянно се смѣнятъ, а съ тѣхъ заедно се мѣнятъ и неговитѣ състояния: ту скръбни, ту радостни. Скръбитѣ и радоститѣ представятъ външната страна на живота, т. е. неговото облѣкло, неговата външна дреха. И наистина, когато младата мома се готви за живота, тя не може да отиде съ скжсаннтѣ си дрехи, но предварително трѣбва да се измие, очисти и облѣче съ нови, чисти дрехи. И най-после, тя се накичва съ хубави накити и огърлици. Накититѣ, това сж нейнитѣ добродетели, безъ които тя не може да влѣзе въ живота.

Когато отивате при Бога, по сжщия начинъ и вие трѣбва да бждете накичени съ всичкитѣ си добродетели, съ всичкитѣ дарби и способности, които сж вложени въ васъ. Вие трѣбва да носите въ себе си онази вѣра, която горитѣ мѣсти. Вие трѣбва да бждете накичени съ смирение, кротость, въздържание, търпение и т. н. Щомъ имате тия накити въ себе си, Богъ ще ви приеме. Това всѣки може да опита. Какво правятъ съ нѣкои хора? Турятъ имъ единъ накитъ, тѣ го хвърлятъ настрана. Турятъ имъ другъ, и него хвърлятъ. Защо? — Защото не разбиратъ цената на тия накити. И като не ги разбиратъ, нѣкои казватъ: Дотегна ни това търпение! — Какво

търпение е това? Вашето търпение може да се нарече неволя, но не е още истинско търпение. Търпението, съ което се кичатъ съвременнитѣ хора, представя обикновени, прости стѣклъца, но не и скъпоценни камъни. Днесъ турите на главата си такова едно стѣклъце, и на другия день виждате, че се е измѣнило. Дойдете ли до търпението, то представя онзи скъпоцененъ камъкъ, който вие грижливо ще пазите подъ вашия езикъ. И върху този камъкъ единъ день ще бжде написано вашето име. Ако не изработите този камъкъ, на който да бжде написано вашето име, вие не можете правилно да се развивате, не можете да станете синове на свѣтлината. Безъ търпение, човѣкъ е подобенъ на дърво безъ корени. Безъ търпение, човѣкъ е подобенъ на трупъ, т. е. на тѣло безъ крака. На небето сакати, хроми не приематъ. На небето нѣма да срещнете нито единъ човѣкъ безъ крака.

Какво представятъ краката? Тѣ сж символъ на доброто. Както краката се движатъ, така и доброто въ човѣка трѣбва да бжде въ движение. Като гледате краката си, вие трѣбва да мислите за доброто. Щомъ мислите за доброто, трѣбва да мислите за търпението, което е свързано съ доброто. Доброто пѣкъ е свързано съ злото. Следователно, за да придобие търпение, човѣкъ непременно трѣбва да се намира подъ влиянието на две противодействащи сили. Злото и доброто взиматъ еднакво участие при развитието на човѣка. Единъ день тѣ ще представятъ неговитѣ накити. Засега злото е вънъ

отъ човѣка, но се стреми да проникне въ неговия вътрешенъ животъ. Доброто пъкъ е вътре въ човѣка и не пуца злото въ него, вследствие на което между злото и доброто се заражда непрестанна борба. Въ тази борба, злото нѣкога ще се умори и ще се обезсили. Щомъ се обезсили, то ще се откаже отъ желанието си да проникне въ дълбочинитѣ на Божествения животъ, дето царува любовь и вѣченъ миръ.

Тѣй шото, всички трѣбва да знаятъ, че само Богъ е въ сила да освободи човѣка отъ злото. Въ дълбочината на нашата душа, въ дълбочината на Битието, въ дълбочината на неznайното, на неразбраното, живѣе Онзи, въ Когото злото не може да проникне. Обаче, като се погледнатъ, хората се обезсърдчаватъ и казватъ: Окаляхме се! — Какво лошо има въ това? Докато е на земята, външно, човѣкъ всѣкога ще се каля, като биволитѣ. Външно той всѣкога ще се праши, както се праши кжщата му. Външнитѣ мазилки отъ човѣка ще паднатъ така, както пада мазилката на неговата кжща. Външнитѣ керемиди на живота му ще паднатъ така, както падатъ керемидитѣ на неговата кжща. На земята ще настане епоха на чудеса, каквато хората никога не сж преживѣвали. Като гледатъ тия чудеса, тѣ ще пишатъ за тѣхъ, ще правятъ свои коментарии и заключения. Какво по-голѣмо чудо отъ това, да дойдатъ спасителитѣ на човѣчеството, да разрушатъ стениѣ на затворитѣ и да освободятъ всички затворници, които сж излежали вече наказанието си? Каз-

вате: Може ли да стане това безъ законъ? — Може, разбира се. Има ли нѣщо лошо въ това? Кое е по-добре: затворътъ да остане неповреденъ, а затворникътъ да лежи години още въ него, или затворътъ да се разруши, а затворникътъ да излѣзе на свобода? Затворникътъ трѣбва да излѣзе на свобода, на чистъ въздухъ. Това, което е съградилъ, човѣкъ самъ трѣбва да го разруши. Съ своитѣ отрицателни мисли и чувства, съ своитѣ криви постѣпки, човѣкъ е образувалъ затворъ около себе си и самъ е влѣзълъ въ него. Щомъ е така, той самъ трѣбва да събори, да разруши този затворъ и да излѣзе вънъ отъ него, на свобода. Хората днесъ замисляватъ за онзи свѣтъ и не мислятъ, какъ да се освободятъ отъ затвора, въ който сж влѣзли, но мислятъ, какъ да наредятъ работитѣ си на земята.

Разправятъ единъ подобенъ случай за две бездетни, етърви. Едната отъ тѣхъ, 60—65 годишна, заболѣла и била вече пѣтница за онзи свѣтъ, но извикала при себе си етърва си и ѝ казала: Слушай, оставила съмъ една отъ нашитѣ тенджери у съседката ни. Иди да я вземешъ, да не остане у нея. Пигамъ: защо ѝ е тенджерата на тази умираеща? Тя не мисли, че трѣбва да се освободи отъ затвора, а започнала да се грижи за една тенджера. Много тенджери имате забравени по съседитѣ, но и да ги вземете, положението ви съ това нѣма да се подобри. Нѣма домъ въ България, който да нѣма тенджери. Ако българитѣ имаха толкова добро-

детели, колкото тенджери, по-добри хора отъ тѣхъ нѣмаше да има.

Христосъ казва: „Иде часъ, когато истиннитѣ поклонници ще се поклонятъ на Бога въ духъ и истина“. Това поклонение е свързано съ великото разбиране на живота, съ великото разбиране на любовта. Щомъ разбере любовта, човѣкъ ще разбере и страданията. Иначе, при всѣко страдание той ще се обезсърдчава и ще казва: Нѣма спасение за мене! Докато мисли така, той не ще намѣри въ себе си възможноститѣ за своето спасение. Който мисли, че е спасенъ и уповава на външния животъ, той всѣкога може да бжде изненаданъ. Всички изненади, на които хората се натъкватъ, се дължатъ на тѣхното външно, човѣшко разбиране на живота. Следователно, ако искате да нѣмате изненади, вие трѣбва да се стремите къмъ вътрешното, къмъ Божественото разбиране на живота. Въ Божествения животъ нѣма скърби и страдания, нѣма противоречия и недоразумения между хората. Тамъ всички живѣятъ въ единство и пълно съгласие. Тамъ всѣко живо същество представя удѣ отъ великия Божественъ организъмъ. Тамъ нѣма болести, нѣма сиромашия, нѣма несгоди. Достатъчно е човѣкъ само да си помисли, че живѣе при Онзи, Когото обича, за да изчезнатъ моментално всички смущения, всички неприятности, дошли въ него отвънъ. Хората на земята иматъ брашно, иматъ вода, но хлѣбъ не могатъ да си направятъ. Тѣ ходятъ отъ фурня на фурня да търсятъ хлѣбъ и казватъ: Гла-

дни ще умремъ! Не, пресѣйте брашното си, сипете въ него вода, замѣсете го, оставете го да втаса и го опечете. Ще имате топълъ, прѣсенъ хлѣбъ. Нѣма защо да ходите по фурнитѣ да се молите за едно-две кила хлѣбъ.

Казва Христосъ: „Който пие отъ водата, която азъ ще му дамъ, нѣма да ожадне въ вѣки. Тя ще бже въ него изворъ на вода, която извира въ животъ вѣченъ“. Христосъ подразбиралъ живия хлѣбъ и живата вода, които идатъ отвжре. Живиятъ хлѣбъ представя Словото Божие. Единъ день посегихъ единъ боленъ, който ми каза: Учителю, заминавамъ за онзи свѣтъ, умирамъ вече. — Че умирашъ, това е вѣрно; ти умирашъ въ своитѣ грѣхове, въ своето невежество, но че заминавашъ за онзи свѣтъ, лъжешъ се. Ти ходилъ ли си въ онзи свѣтъ, да знаешъ, какво значи заминаване? — Какво да правя, сърцето ми е слабо. Въ единъ моментъ ще престане, и азъ ще се намѣря въ другия свѣтъ. — Сърцето ти може да престане да тупа, но въ онзи свѣтъ не приематъ хора, на които сърцата сж престанали да тупатъ. Който отиде въ онзи свѣтъ съ сърце, престанало да тупа, той веднага се намира обратно на земята. Тамъ не приематъ хора съ загаснали сърца. Ако смъртъта е въ състояние да уплаши човѣка, и той престане да чувствува, да мисли и да действува, по никой начинъ нѣма да го приематъ на небето.

Когато смъртъта дойде при нѣкой човѣкъ, той трѣбва да е готовъ на борба съ нея. Господъ ще му каже: Дръжъ се добре!

И той ще започне борбата: той ще държи, тя ще държи; той отгоре, тя отдолу; после, тя отгоре, той отдолу, докато най-сетне той я победи. Въ тази борба ще има падане, ставане, каляне, кжсане на дрехитѣ, докато най-после човѣкъ стѣпи върху нея, победи я и каже: Да знаешъ, че нѣма да ти се подамъ! Герой трѣбва да бжде човѣкъ! Богъ иска герои хора. Страхливиятъ нѣма да наследи Царството Божие. Мнозина искатъ да се борятъ съ дявола, но ги е страхъ отъ рогата му. Не, хванете дявола за рогитѣ и не се плашете! Ако ви е страхъ отъ вълка, дръжте го за устата. Ако ви е страхъ отъ змията, дръжте я за шията. Вълкътъ, змията, това сж вътрешни състояния въ човѣка, отъ които той се страхува. Нѣкой се страхува отъ най-малкото страдание. Дойде ли ви нѣкакво страдание, кажете си: Добре дошло това страдание! То ще ми даде възможность да опитамъ Божията сила. Когато Давидъ се би съ Голиата, съ този великанъ, той взе съ себе си своята прашка, а Голиатъ носѣше своето остро копие. Запита го Голиатъ: Защо излизашъ предъ мене съ тази прашка, като предъ куче? Давидъ му отговори: Ти излизашъ предъ мене съ своята сила, а азъ — съ името Божие. Ще видимъ, кой отъ двамата ще победи. Давидъ отправи съ прашката си едно камъче въ челото на Голиата и го повали на земята.

Като четете историята на Давида, вие се очудвате на неговата сила и простота, чудите се на смѣлостъта му да се бие съ Го-

лиата. Какъ мислите, само Давидъ ли се е борилъ съ Голиата? Вие трѣбва да знаете, че на всѣки човѣкъ предстои да се бори съ Голиата въ себе си. При това, той трѣбва да излѣзе срещу него гърди съ гърди, а не да върви следъ него и да очаква после кръстъ за храбростъ. Всѣки човѣкъ ще мине презъ изпитанията на Давида, на Иосифа. Лесно е да се каже, че Иосифъ станалъ пръвъ въ Египетъ. Обаче, докато дойде до това положение, той трѣбваше да бжде изкушаванъ отъ жена и да издържи на изкушението. Той бѣше наклеветенъ, заради което трѣбваше да лежи две години въ затворъ, и следъ това да бжде освободенъ и повдигнатъ като първенецъ въ Египетъ. Какво правятъ съвременнитѣ религиозни хора? Като имъ дойде нѣкое малко страдание, или изпитание, тѣ започватъ да се оплакватъ, че имъ дотегнали страданията, че не могатъ повече да носятъ. Казвамъ: Чакайте, братя, вашитѣ страдания сж едва една педя надъ земята. Тѣ трѣбва да се увеличатъ толкова, че да минатъ надъ главитѣ ви. — Ама тогава ще се удавимъ. — Ако искате да не се удавите, ще се научите да плувате. — После? — После ще си направите единъ здравъ, модеренъ параходъ и ще се качите на него. Като дойдатъ голѣмитѣ бури, вие ще бждете на своя параходъ, съ който ще минете морето на голѣмитѣ страдания и ще стигнете благополучно до спасителния брѣгъ, който наричате „бждещъ животъ“. Всички трѣбва да бждете готови, да минете

това море безъ страхъ, съ упование и вѣра въ Бога.

Съвременнитѣ хора, особено религиознитѣ, говорятъ за небето, описватъ го. Тѣ говорятъ и за бждещия животъ, и него рисуватъ, но всички тия описания сж толкова вѣрни, колкото сж вѣрни фантастичнитѣ картини, представени на кинематографа. Казано е въ Писанието: „Око не е видѣло, и ухо не е чуло това, което Богъ е приготвилъ за онѣзи, които Го любятъ“. Въ този смисълъ, който се наеме да опише бждещия животъ, той не познава истината. Де седи силата на героя: въ оржжието му, или въ самия него? Оржжието на героя е само външно условие, външно пособие, а силата на героя се заключава въ ума, сърцето и волята му. Всѣки герой трѣбва да има оржжие, но какво? — Вътрешно оржжие. И въ Писанието е казано: „Вземете меча си!“ Мечътъ е Словото Божие, съ което всѣки герой трѣбва да се огражда, като съ броня.

За да се справяте съ страданията, съ мжчнотиитѣ и изпитанията въ живота си, вие трѣбва да придобиете търпение. Казва се, че Богъ е дълготърпеливъ. Въ това отношение човѣкъ трѣбва да бжде подобенъ на Бога, да проявява търпение като Неговото. Безъ търпение никой не може да разреши задачитѣ на своя животъ. Вие падате, ставате, каляте се, чистите се, а Богъ поглежда къмъ васъ съ снизхождение, търпи, чака деня, когато ще се изправите и ще тръгнете смѣло въ Божествения пжтъ. Като не можете

да оправите нѣкоя работа, вие се обръщате къмъ Него съ молба да продължи малко времето, докато я свършите. Обещавате, но не изпълнявате. Ако всѣки отвори книгата на своя животъ, ще види, че тя е пълна съ безброй дадени обещания, но неизпълнени. Всѣки листъ отъ тази книга е написанъ само съ дадени и неизпълнени обещания. Въпрѣки това, Богъ никого не е изпждилъ отъ себе си. Той все още върва на хората. Понѣкога, като методъ за изправяне, временно само, Той ще изпжди нѣкого отъ себе си, и когато се съзнае и разкае, Богъ отново го приема.

Питамъ: трѣбва ли, следъ всичко това, човѣкъ да върви въ стария пжтъ, по стария начинъ, да не изпълнява обещанията си? Слабата страна на човѣка седи въ това, че не изпълнява думата си. Кажe нѣщо, обещае предъ Бога да извърши известна работа, но като се намѣри предъ нѣкои затруднения, веднага се отказва, подъ предлогъ, че слабъ е като човѣкъ, че условията били тежки и не може да ги преодолѣе и т. н. Не, за дадено обещание предъ Бога, никакви извинения не се приематъ. Богъ изпраща при васъ единъ ангелъ, въ положението на просекъ, да му дадете малко хлѣбъ, а вие го пждите, подъ предлогъ, че имате важна работа, че сте професоръ въ университета и трѣбва да предадете лекцията си. — Ако бѣхте приели просека въ дома си, вие щѣхте да научите отъ него повече, отколкото отъ лекцията, която ще предадете на студентитѣ си. Какво ще

предадете на ученицитѣ си? Ще имъ разправяте за болеститѣ, за причинитѣ на болеститѣ, а именно, за бацилитѣ, които ги предизвикватъ. Споредъ мене, въ свѣта съществуватъ три главни и най-страшни бацили: първиятъ бацилъ е бацилътъ на непослушанието, вториятъ — на безвѣрието, а третиятъ — на лъжата. Тѣзи сж най-страшнитѣ бацили, които прѣчатъ на човѣка да влѣзе въ рая. Нѣкой се зарази отъ непослушание, направи нѣкаква погрѣшка, усъмни се, а следъ това изпада въ пълно безвѣрие и започва да си служи съ лъжата. Той казва: Не вѣрвамъ вече въ Господа. — Ти не си разбралъ Господа. Ти си далъ мѣсто на отрицателнитѣ бацили въ себе си и мислишъ, че това сж твои състояния. Като говоря за послушанието, имамъ предъ видъ абсолютното послушание къмъ Бога, къмъ Онзи, Който ни е създалъ, а не къмъ хората. Най-малкото непослушание, или колебание къмъ думитѣ на Бога, сж условие да се лишите отъ познаването Му. Дойдете ли до послушанието къмъ Бога, ще бждете смѣли и решителни. Най-малкото колебание, най-малкото спиране подразбира загуба въ главното сражение.

Значи, човѣкъ трѣбва да се пази отъ бацилитѣ на непослушанието, на безвѣрието и на лъжата. Щомъ дойде до вѣрата, той трѣбва да бжде категориченъ, да не се съмнява въ Бога, да не пита, защо свѣтътъ е създаденъ, има ли нѣкакъвъ смисълъ въ това създаване. Единъ добъръ български свещеникъ ми казваше: „Чудно нѣщо,

каквато добра дума кажа, каквото добро направя нѣкому, веднага нѣщо въ мене ми казва: Какво си тръгналъ да заблуждавашъ хората? Какво мислишъ да правишъ? Ти ли единъ се намѣри да правишъ добрини? Като чуя този гласъ, веднага се отказвамъ отъ намѣрението си. Не, щомъ сте намислили да направите едно добро, не отстъпвайте. Малкиятъ вѣтъръ не трѣбва да ви спира отъ целта, къмъ която се стремите. Каквито вѣтрове и бури да срѣщате на пътя си, не се отказвайте отъ доброто, което сте намислили да правите, колкото малко да е то.

Казано е: „Иде часъ и сега е“. За какво иде този часъ? Този часъ иде, за да проявите любовта. Какъ ще я проявите? Като се освободите отъ непослушанието, отъ безвѣрието и отъ лъжата. Това изисква новото учение, това изисква животътъ, това изисква любовта. Докато се подавате на непослушанието, на безвѣрието, на лъжата, никакви нови идеи не могатъ да ви стимулиратъ въ живота. Човекъ трѣбва да се освободи отъ отрицателнитѣ влияния на тия бацили, и тогава, при каквито изпитания да се намѣри, да каже: Всичко въ свѣта може да се измѣни, но Богъ — никога Гой е абсолютенъ, неизмѣненъ. Въ човека противоречия съществуватъ, но въ Бога — не. Каквото Богъ ви е казалъ да направите, изпълнете го. Дръжте думата Му свещено! И свѣтътъ да се събори, изпълнете думата Му! Никаква лъжа — ни бѣла, ни черна, никакво безвѣрие, никакво непослушание! Азъ не говоря само за външнитѣ прояви на

човѣка, но имамъ предъ видъ и неговитѣ вътрешни прояви. Следователно каквато погрѣшка да направите, малка или голѣма, не се стремете да я покривате. Изнесете я предъ себе си, като предъ справедливъ сѣдия, и правилно я отсждете. Щомъ съзнаете погрѣшката си, изправете я, безъ никакво самоосжждане. Какво правятъ съвременнитѣ хора? Мнозина отъ тѣхъ, като направятъ нѣкаква погрѣшка, бързатъ да я замажатъ отгоре, да я скриятъ и отъ себе си. Не правете втора погрѣшка. Това е лъжа, отъ която трѣбва да се освободите. Ако не изправете погрѣшката си, утре ще дойдатъ ангели отъ небето и ще ви поставятъ на такива изпитания, че всички лъжи ще излѣзатъ навънъ. Каквато погрѣшка и да видите въ себе си, не я скривайте, извадете я навънъ и изчистете дрехата си, да нѣма никакво петно. Дрехата, съ която ще влѣзете въ другия свѣтъ, трѣбва да бѣде чиста, бѣла, свѣтла.

Сега, като говоря за чистотата, не смѣсвайте външната чистота съ вътрешната. Вие трѣбва добре да разбирате външното и вътрешното естество на човѣка. Външно, човѣкъ ще бѣде едно, а вътрешно — друго. Външниятъ и вътрешниятъ животъ сж въ пълненъ контрастъ помежду си. Има случаи, когато външно нѣкой човѣкъ е беденъ, нечистъ, грѣшенъ, но вътрешно е богатъ, чистъ и праведенъ. И обратно: другъ нѣкой външно е богатъ и чистъ, а вътрешно е сиромашъ и нечистъ. Такъвъ примѣръ имаме въ Евангелието, дето се представятъ два образа

въ лицето на богатия, който се ползувалъ съ уважението на всички, и бедния Лазаръ, който живѣлъ при входа на богатия домъ, и то боленъ, покритъ съ рани, гладенъ, изоста-
венъ отъ хората. Като минавалъ покрай Лазара, богатиятъ поглеждалъ къмъ него съ презрение и се запитвалъ: Защо ли Богъ търпи този грѣшникъ на земята? Но какъвъ билъ краятъ на тия два живота? Лазаръ умрѣлъ и го занесли въ рая, въ Божествения животъ. Следъ него умрѣлъ и богатиятъ, но него занесли на мѣстото на мъчението. Казвамъ: не се самоизмамвайте отъ външната обстановка на нѣщата. Външниятъ животъ не е истинскиятъ. Любовта не сѣди нѣщата само по тѣхния външенъ изгледъ. Тя има съвсемъ друга мѣрка за нѣщата.

Мнозина се спиратъ върху външния си животъ и казватъ: Голѣмъ грѣшникъ съмъ! — Радвамъ се, че си грѣшникъ. Съзнанието ти се е пробудило, ти виждашъ своя външенъ животъ и намирашъ, че си грѣшенъ. Невъзможно е човѣкъ външно да не се окаля. Докато се движи между хората и имъ помага, невъзможно е да остане чистъ. Това е външната страна на живота. Тя не трѣбва да ви смуцава. Щомъ се окаляте, ще отидете при най-чистия изворъ на живота да изперете дрехата си, да се измиете, преди още слънцето да е залѣзло. Нѣкои се ператъ сутринъ. Не, когато тръгвате за другия свѣтъ, вие ще се перете единъ часъ преди залѣзване на слънцето. Сутринъ ще отивате на работа, а надвечеръ ще се перете. Гледа-

те нѣкоя жена, станала рано и започнала да пере. Цѣлъ день пере тя, но работитѣ ѿ не се оправятъ. Ако привечеръ започне да пере, тогава само работитѣ ѿ ше се оправятъ. Съ утринното пране свѣтътъ не може да се оправи.

„Иде часъ и сега е, когато истиннитѣ поклонници ще служатъ на Бога въ духъ и истина“. Желая и на васъ да служите на Бога въ духъ и истина на любовта, въ духъ и истина на мъдростта, въ духъ и истина на самата истина, която носи свобода за човѣшката душа. Като резултатъ на това служене, ще има следнитѣ прояви: вѣченъ животъ, знание и свѣтлина и свобода — нѣща, за които вашитѣ души копнѣятъ.

И тъй, всички трѣбва да се въоръжатъ съ любовта, да възлюбятъ Господа съ всичката си душа, съ всичкото си сърце, съ всичкия си умъ и съ всичката си сила. Любовта да бѣде идеалъ въ живота ви! Само чрезъ любовта можете да преодолеете мъжнотиитѣ и страданията.

*

Т. м.

1. Сборна беседа отъ Учителя, държана на 19 августъ, 1934 г. 5 ч. с.

София. — Изгрѣвъ.

И ПОМАЗА.

„И това като рече, плюна на земята, и направи калъ отъ плюнката, и помаза съ калъта очитѣ на слѣпия“.*)

„И помаза“. Азъ взимамъ положителната страна на думата „помаза“.

Сега ще ви дамъ нѣкои мисли, потребни за живота ви. Животътъ е реалностъ, която се нуждае отъ нѣщо съществено. Той има външна страна, изразена въ безброй залъгалки; той има и вътрешна страна, свое вътрешно, дълбоко предназначение. Философитѣ опредѣлятъ вътрешното предназначение на живота по единъ начинъ; религиознитѣ хора — по другъ начинъ; ученитѣ — по трети начинъ. Обаче, каквито обяснения и да се дадатъ за вътрешното предназначение на живота, той се осмисля само при любовта. Както и да се гледа на живота, той се осмисля само при любовта, при мъдростта, която носи свѣтлина и знание, и при истината, която носи свобода. Значи, на първо мѣсто седатъ любовта, мъдростта и истината, отъ които произтичатъ живота, знанието и свободата.

Когато се говори за истината и за свободата, мнозина даватъ различни опредѣле-

*) Иоана 9·8.

ния. Какви сж тѣхнитѣ опредѣления, не е важно. Че нѣкой философъ се произнася за моя вкусъ, и това не е важно за мене. Какво азъ чувствувамъ, какво азъ усещамъ, когато вкусамъ нѣкакъвъ плодъ, това е важно за мене. Това е говоръ, езикъ на природата. Думитѣ на философа не опредѣлятъ моя вкусъ, но езикътъ ми го опредѣля. Взимамъ нѣщо въ устата си, вкусамъ го и казвамъ: Сладко е това нѣщо. Сладчината съ думи не се опредѣля. Външно може само да се опише, но не и да се опредѣли. Сладостта не е нито бѣла, нито черна. Тя може да има нѣкакъвъ цвѣтъ, бѣлъ или черенъ, както има бѣло и черно или червено вино, но цвѣтътъ не опредѣля сладостта на виното. Нѣкой пжтъ бѣлото вино може да бжде горчиво, и обратно: нѣкога черното вино може да бжде горчиво.

Животътъ има своя опитна страна, къмъ която човѣчеството трѣбва да се отправи. Това е неизбѣжно. Никаква философия не е въ сила да измѣни този пжтъ. Рано или късно, желаятъ или не, хората ще влѣзатъ въ този пжтъ. Мнозина отъ тѣхъ сж дошли вече до положението на Апостолъ Павла, а другитѣ по-късно ще дойдатъ до това положение, но единъ день всички ще кажатъ като него: „Не се рита срещу остень!“ Кога каза тия думи Апостолъ Павелъ?— Когато падна отъ коня си. Повечето отъ съвременнитѣ хора сж паднали вече отъ своя конь. Съвременнитѣ учени и философи разискватъ върху живота, развиватъ редъ теории, безъ да иматъ предъ видъ, че

не сж господари на положението. Единъ Господаръ сжществува въ свѣта, къмъ Когото тѣ трѣбва да укажатъ пълно послушание и да поставятъ живота си на солидна основа. Тѣ искатъ отъ другитѣ послушание, но трѣбва да има на какво да го базиратъ; искатъ отъ другитѣ любовъ, но трѣбва да знаятъ, на какво да я поставятъ; искатъ знание, свобода, но сжщотакъ трѣбва да има на какво да ги поставятъ. Хората се нуждаятъ отъ принципи, общи за всички. Тѣ се нуждаятъ отъ Правда, която да не се мѣни.

Казвате: Де можемъ да намѣримъ живота — въ младитѣ, въ възрастнитѣ, или въ старитѣ? Животътъ не е нито въ младитѣ, нито въ възрастнитѣ, нито въ старитѣ. Това сж преходни фази на живота. Защо? — Защото младитѣ остаряватъ, възрастнитѣ се измѣнятъ, а старитѣ умиратъ. Питамъ: де е тогава постоянството? Виждате нѣкое малко дете и казвате: Дете е това! — Де е детето? Въ онова малкото, нежно дете, което се държи съ дветѣ ръце за майка си? Утре сжщото това дете израства и нарича майка си „старуха“. Споредъ мене, това не е дете. Де отиде онова чисто, детско съзнание? За мене туй е неразбрано, но нищо отъ това. Неразбранитѣ нѣща сж красиви. Нѣкой казва, че не разбира живота. Животътътъ не може да се разбере въ отдѣлнитѣ прояви на хората. Какво ще разберете отъ живото на пияния? Ако се напиете като него, цѣла нощъ ще падате по улицитѣ, ще ставате, и като станете сутринята, ще се видите цѣлъ ока-

лянь, нечистъ. Какво знание сте придобили? Не само че нищо не сте придобили, но сте изгубили нѣщо, усещате се униженъ. Когато хората искатъ да разбератъ, какво нѣщо е Господъ, тѣ не знаятъ, на какво опасно мѣсто се натъкватъ. За незнаещитѣ, за невежитѣ, Богъ е огънь пояждаещъ; за знаещитѣ, Той е знание и свѣтлина; за любещитѣ, Той е миръ, радостъ и веселие; за свободнитѣ, Той е просторъ; за грѣшнитѣ, Той е адъ и мжчение.

Мнозина говорятъ за ада, описватъ го като мѣсто на мжчение, като страшенъ сждъ за лошитѣ дѣла на хората. — Колкото да е страшенъ този адъ, той не е по-страшенъ отъ ада на земята. Истинскиятъ адъ е на земята. Де, именно, се намира този адъ? Той е въ човѣшкото тѣло: въ изкривения човѣшки умъ, човѣшко сърце, човѣшка воля. Той се изразява въ неправилнитѣ отношения между хората, въ недовѣрието, което иматъ единъ къмъ другъ. Адътъ е въ обществата, въ народитѣ, които се използватъ едни-други: силниятъ използва и тъпче слабия. Адътъ съществува и въ цѣлата природа: растения, животни, отъ най-малки до най-големъ, се изтезаватъ, измжчватъ едни-други. Наблюдавате подъ микроскопъ, съ три хиляди пѣти увеличение, нѣкое малко същество, и то се стреми да нападне друго нѣкое, да го изяде. Злото съществува между всички живи същества, като започнете отъ микроскопическитѣ и дойдете до човѣка. И човѣкъ, такава малка бубулечица въ сравнение съ великитѣ, напреднали същества, се

хвърля върху по-слабитѣ отъ него и ги унищожава по различни начини. Следъ всичко това той мисли, че може да излѣзе отъ него нѣщо. Ще кажете, че това, което хората вършатъ, е отъ любовъ. Възможно е, но тѣ трѣбва да се повдигнатъ, да дойдатъ до новото съзнание, до новия животъ. Казано е въ Писанието: „Иде часъ, когато всѣки, който те убие, ще мисли, че служба принася на Бога“. Значи, той ще мисли, че върши нѣщо велико. Обаче, въ Божиитѣ закони е казано: „Не убий!“ Христосъ казва: „Люби ближния си!“ Христосъ е казалъ още: „Люби врага си!“ Само силниятъ, само любещиятъ може да обича врага си.

Разправятъ, какъ единъ англичанинъ калилъ волята си при единъ индуски факиръ, отъ когото взималъ уроци. Двамата заедно отишли въ една гора, дето имало змии, тигри, лъвове. Факирътъ седналъ на единъ камъкъ, скръстилъ краката си и така силно концентриралъ мисълта си, че нищо не било въ състояние да го разсѣе. Покрай него минавали звѣрове, змии, но не го докосвали: минавали заминавали, като че не го забелѣзвали. Англичанинътъ го запиталъ: Какъ можешъ да бждешъ толкова спокоенъ? Не виждашъ ли, какъ звѣроветѣ минаватъ покрай тебе? — Виждамъ всичко, но гледамъ силно да концентрирамъ мисълта си, да не изгубя равновесие. Ако за моментъ само изгубя равновесието си, ще хвъркна огъ този камъкъ — нищо нѣма да остане отъ мене. Казвамъ: ако и вие, по сщия начинъ, седите на единъ

камъкъ и мислите само за Бога, никакъвъ звѣръ не може да ви засегне. Покрай васъ ще минаватъ вълци, мечки, тигри, но нищо нѣма да ви направятъ. Ако не мислите за Бога, всички звѣрове ще ви нападнатъ, и отъ васъ нищо нѣма да остане.

Често се говори за нещастията, за страданията на хората, и всички се запитватъ, защо сж тия страдания и нещастия? Има единъ пробенъ камъкъ, съ който човѣкъ се изпитва въ живота. Този пробенъ камъкъ е страданието. Докато не е страдалъ, докато не е опиталъ нѣщо, човѣкъ не може да говори за знания. Щомъ преживѣе, опита и пострада за нѣщо, въ тази областъ човѣкъ придобива знания. Следователно, всѣко нѣщо, което е опитано, преживѣно и дало резултатъ, това е знание. Стражаръ води въ участъка единъ набоженъ, добъръ човѣкъ и го ругае, нарича го идиотъ, мисли, че той нищо не разбира. Набожниятъ човѣкъ върви предъ стражаря, но по едно време се обръща къмъ него и му казва: „Братко, моля ти се, освободи ме за малко. Тукъ нѣкъде ще се отбия, трѣбва да свърша една работа. — Добре, ще те почакамъ. Добриятъ човѣкъ се отбилъ малко настрана и започналъ да се моли: Господи, моля Ти се, помогни ми въ този случай! Много пжти съмъ Те слушалъ, много пжти Си ми помагалъ, покажи и въ този случай, че не съмъ идиотъ, че Ти живѣешъ въ мене, и азъ мисля чрезъ Тебе. Покажи силата Си на този стражаръ, покажи я и на мене! Като се върналъ при стражаря, послед-

ниятъ му казалъ: Какъ ме нарече ти? Братко ли ми каза? Богъ нашъ Баща ли е? Щомъ е тъй, отказвамъ се да те вода въ участъка. Бихъ желалъ да бжда като тебе. Хващатъ се двамата подъ ржка и тръгватъ заедно. Сега, могатъ и двамата да ни заведатъ въ участъка. Готовъ съмъ на всичко!

Казвате: Какъ може този човѣкъ да се обърне къмъ Бога толкова скоро? — Това не става всѣкога, не става изведнѣжъ. Когато се намѣрите въ нѣкаква мжнотия, направете опитъ да видите, какъвъ резултатъ ще имате. Ако Богъ живѣе въ васъ, всичко може да стане. Азъ взимамъ практическата страна на живота. Ще кажете, че Богъ е отвлѣчено понятие. Богъ се проявява като великъ стремежъ, като благородство, въ всички хора, въ всички народи, и то не само въ хората, но и въ животнитѣ, и въ растенията. Въ сладкиятъ плодове има известно съзнание, по-високо отъ това на другитѣ растения, заради което тѣ сж готови да жертвуватъ нѣщо отъ себе си. Горчивитѣ плодове, обаче, не сж просвѣтени, нѣматъ любовь въ себе си, вследствие на което образуватъ горчивитѣ сокове.

Сега ще направя характеристика на нѣколко народа, да видите, какво е нужно на човѣка. Човѣкъ трѣбва да има благородството на англичанина, щедростта на американеца, изящното изкуство на обхода на французина, постоянството на германеца, издържливостта на китаеца, съобразителността на японца и великодушието на славянина. Тѣзи качества трѣбва да легнатъ въ основата

на всѣки индивидъ, на всѣка душа. Всѣки човѣкъ трѣбва да има ума на посветенитѣ, или, въ християнски смисълъ казано, всѣки трѣбва да има ума на Христа. Мнозина мислятъ, че Христосъ не е билъ ученъ човѣкъ. Много се лъжатъ тѣ. Ако единъ човѣкъ може, като плюе на земята, да направи отъ плюнката си калъ, съ която да помагае очитѣ на слѣпия, и той да прогледа, това говори за велика, дълбока наука, на която съвременната наука би завидѣла. Тази калъ не е била обикновена. Още като взелъ тази калъ съ пръста си, Христосъ вложилъ нѣщо въ нея. Отъ пръститѣ Му излѣзла особена енергия. Така именно тази калъ е станала животворна. Мнозина сж правили опити като Христа, да направятъ такава калъ, но не сж успѣли. Всѣки може да намаже очитѣ на слѣпия съ калъ, но той нѣма да прогледа. Ще кажете, че тази калъ е била специална, намирала се е само въ Палестина. Щомъ е така, идете още сега въ Палестина, и тамъ направете опита. Да мислите, че само въ Палестина имало такава калъ, то е все едно да се хвалите като онзи турчинъ, който казвалъ, че като билъ въ Багдатъ, прескачалъ трапове по 20 м. широки. Като го слушали да говори така, казвали му: Щомъ е тѣй, прескочи и тукъ такъвъ трапъ. — Тукъ не мога да прескачамъ, защото хавата не ми позволява. — Който знае и може да направи нѣщо, хавата навсѣкжде му помага; който не знае, хавата никжде не помага.

Съвременнитѣ хора иматъ знания, но знанията имъ трѣбва да се приложатъ За тази целъ тѣ трѣбва да правятъ опити, докато дойдатъ до положителни, абсолютни знания. Представете си, че нѣкой заболѣе сериозно, почти на смъртно легло, или изпадне въ крайна сиромашия. При това положение, нека се опита самъ да си помогне. Че е боленъ — това не е волята Божия. Че е сиромашъ — и това не е волята Божия. Казано е въ Писанието: „Богъ не съизволява въ смъртта и въ грѣха на човѣка“. Ако хората умиратъ, има редъ причини за това Какви сж причинитѣ, нѣма сега да обяснявамъ. Който се е отклонилъ отъ правия пжтъ на живота, той не се нуждае отъ обяснение на причинитѣ за това отклонение, той се нуждае отъ изправяне. Човѣкъ трѣбва да има ясна представа за себе си, за силитѣ, които се криятъ въ него, и тогава той не трѣбва да очаква на външна помощ, но да се обърне къмъ себе си. Не търсете външна помощ, преди да сте получили вътрешна. Външната помощ сама по себе си ще дойде. Не ходи да орешъ, преди да имашъ семе въ хамбаря си. Защо ще орешъ, ако нѣмашъ семе? Първо осигури семето, че тогава ори. Ако изорешъ нивата, а не я посѣнешъ съ жито, тя ще роди хубави бодили. Съвременнитѣ хора искатъ да възпитаватъ младото поколѣние. Какъ ще възпитатъ едно дете, ако не събудятъ въ него любовь къмъ живота, къмъ знанието и къмъ свободата? Детето трѣбва да зачита свободата, която му е дадена.

Нѣкои мислятъ, че свободата се заключава въ незачитане на другитѣ хора и, следователно, могатъ да вършатъ, каквото намиратъ за добре. Свободата е качество на истината. Тази свобода трѣбва да бжде въ полза на всички живи същества по лицето на земята. Всѣка свобода вънъ отъ истината, принася вреда и на онзи, който я има, и на онѣзи, до които се отнася. Вънъ отъ истината свобода не съществува. Този е единъ отъ новитѣ възгледи, който трѣбва да проникне въ ума на всички хора. Нѣкои казватъ, че не разбиратъ новитѣ възгледи. Нѣма нищо лошо въ неразбирането. Вие трѣбва да ги разберете не теоретически, но практически. Вие сте въ една долина и сте облѣчени въ тънки дрехи, защото тамъ е топло. Предстои ви, обаче, да се качите на единъ планински връхъ, високъ три-четири хиляди метра. Можете ли да се качите на този връхъ съ тънkitѣ си дрехи? Когато се качвате на високи върхове, вие трѣбва добре да се екипирате, като англичанитѣ, които предприематъ експедиция до Хималаитѣ. Трѣбва да имате топли дрехи, здрави обуца, съ специални топлинници вътре, съ голѣмъ запасъ храна и т. н. Условията за живѣне на високитѣ върхове сж по-трудни отъ тия въ долинитѣ, затова, който се качва по тѣхъ, той трѣбва добре да се екипира.

Съвременнитѣ хора искатъ да се качватъ по височинитѣ, а същевременно товарътъ имъ да се увеличава. Това е невъзможно. Колкото по-високо се качвашъ, толкова и

товарътъ ще става по-тежъкъ. Колкото понизко слизашъ, толкова и товарътъ ти ще става по-лекъ. Който иска товарътъ му да олеква, той трѣбва да слиза надолу. Възвишенитѣ духове слѣзоха отъ невидимия свѣтъ, за да се освободятъ отъ богатствата, които имаха. Тѣ слѣзоха отъ високитѣ върхове, за да създадатъ долинитѣ, земята, слънчевата система, както и жилищата на хората. Като създадоха всичко това, тѣ се освободиха отъ богатствата, съ които разполагаха, и се върнаха назадъ въ своитѣ обители. Тѣзи творци на миналото и днесъ слизатъ на земята. Какво ще направятъ съ сегашната земя? Тѣ ще я превърнатъ въ рай. Отъ сегашната земя нищо нѣма да остане. Новата земя ще бжде рай, а хората, които ще живѣятъ на нея, ще бждатъ съ лица, светещи като слънце. Азъ ви казвамъ една истина, която ще донесе благо за всички живи същества. Тя ще донесе свѣтлина и знание; тя ще донесе свобода и просторъ; тя ще донесе новъ животъ, новъ потикъ за всички хора по лицето на земята. Отъ това гледище, азъ се радвамъ на успѣха на всички хора; азъ желая всички да бждатъ свободни. Свобода има само въ любовта; свобода има само въ мъдростта и знанието; свобода има само въ истината. Въ животъ, придруженъ съ любовта, има свобода; въ животъ, придруженъ съ мъдростта, има свобода; въ животъ, придруженъ съ истината, има свобода. Не е истин-

ска свобода онази, която не е придружена съ истината.

Мнозина се съмняватъ, съществува ли Богъ, или не съществува. — Ако Богъ не съществува, отде излѣзохте вие? Ще кажете, че споредъ Дарвина, човѣкъ е произлѣзълъ отъ една малка клетка. Възможно е и това. Че пилето е излѣзло отъ яйцето, съгласенъ съмъ, но за да се излупи пилето, това яйце трѣбва да се постави при специални разумни условия. И съ това съмъ съгласенъ. Ако яйцето не се постави подъ топлината на квачката, или подъ друга нѣкаква топлина, необходима за развитието му, то нѣма да се излупи.

Питамъ: кой създаде ония условия, при които вашиятъ животъ най-добре се развива? Нито вие, нито вашитѣ дѣди и прадѣди сж били и могатъ да бждатъ фактори за вашето развитие. Значи, първоначално още, Богъ на великата Любовь, на великата Мждростъ и на великата Истина е създалъ условия за развиването на човѣка. И до днесъ още Той работи въ свѣта, за да освободи човѣчеството отъ великото заблуждение, въ което е попаднало. Хората искатъ да извоюватъ свободата си, да бждатъ свободни. Нѣма какво да извоюватъ свободата си. Свободата, къмъ която се стремятъ, имъ е дадена. Тѣ трѣбва само да я възстановятъ. Свободата зависи отъ ума, сърцето и волята на човѣка. Ако има просветенъ умъ, благородно сърце и търпелива, издържлива воля, човѣкъ има всичко въ свѣта. Ако човѣкъ обича Онзи, Който всичко му е далъ, той има свобода, каквато желае.

Нѣкой търси Бога тукъ-тамъ, а забравя, че Той е навсѣкжде, въ всички живи същества. Срѣщатъ се двама души и се поглеждатъ на криво, не искатъ да видятъ Божественото въ себе си, гледатъ се като чужди. Единиятъ иска да надхитри другия, да го оплете. Кой кого ще надхитрява, или оплита? Никой отъ двамата не е лисица да изяде другия, нито вълкъ, да го задуши като овца. Всѣки трѣбва да гледа на своя ближенъ като на човѣкъ, въ когото Божественото начало живѣе. Че нѣкой се е отклонилъ отъ правия пътъ и извършилъ едно престѣпление, това е другъ въпросъ. То нѣма нищо общо съ Божественото въ човѣка.

Питамъ: какво ще се ползува човѣкъ отъ престѣпленията, отъ измамитѣ? Най-малката измама, било въ науката, въ религията или въ обществения животъ, носи своитѣ лоши послѣдствия. Външно човѣкъ може да се мами, но вътрешно, въ съзнанието си, той не трѣбва да допуща никаква измама. Школата, която следвате, има за целъ да ви покаже причинитѣ на измамата, на изкушенията, на които се поставяте. Всѣка дарба въ човѣка създава условия за изкушение. Напримѣръ, ако не използва разумно силата си, човѣкъ може да извърши редъ престѣпления: ще бие, или ще убива. Ако изгуби силата си, той ще почне да лицемѣри, да лъже, да хитрува. Кое отъ дветѣ положения е за предпочитане? Щомъ е неразуменъ, нито едно отъ дветѣ положения не може да се предпочита. Въ такъвъ случай,

човѣкъ трѣбва да развива въ себе си благородство, постоянство и да се стреми, ученъ да стане. Това значи да работи човѣкъ върху своя умъ, върху своето сърце и върху своята воля. Това значи да се освободи човѣкъ отъ чужди влияния, на които се е излагалъ не само той, но и неговитѣ дѣди и прадѣди. Всички хора сж се борили, и до днесъ продължаватъ да се борятъ съ чуждитѣ влияния.

Като говоря по този начинъ, ни най-малко не искамъ да внеса въ васъ известни съмнения, но казвамъ, че въ природата, както и въ живота, сжществуватъ редъ противоречия, създадени само за добро. Защо и за какво сж тия противоречия, нѣма да обяснявамъ, но вземете думитѣ ми като постулатъ, който ще опитате и провѣрите. Всички противоречия сж допуснати за добро. Това е истина, която всѣки може да опита. Богъ е неизмѣненъ въ своитѣ прояви. Той е създалъ цѣлото Битие върху три главни закона: върху необятната, неизмѣнна любовъ, която носи живота като нѣщо цѣло, нераздѣлно; върху непобедимата съ нищо мъдростъ, която носи свѣтлина и знание, отъ нищо непомрачени и върху безграничната истина, която носи вѣчната свобода. Кой може да отнеме тѣзи нѣща?

Казвате, че можете да ограничите нѣкого. Какъ можете да ограничите онзи, който живѣе съ Бога? Достатъчно е той да се помоли на Бога, и вие веднага ще хвърлите оржжието си и ще тръгнете съ него. Срѣщате такъвъ човѣкъ и му казвате: Зна-

ещъ ли, че азъ мога да те убия? — Ти убивалъ ли си другъ пжтъ човѣкъ, който е свързанъ съ Бога? Достатъчно е само да вдигне ржката си къмъ него, за да увидне тя въ въздуха. И на десетъ километра да е далечъ отъ него, той може да го спре, на мѣсто да остане. Не се дигалесно ржка срещу човѣкъ, който служи на Бога. Ако е допуснато, този човѣкъ да бжде измжчванъ отъ хората, това е другъ въпросъ. Никой нѣма право да мжчи хората. Такъвъ е Божествениятъ законъ. Не мжчете себе си, не опорочавайте името Божие! Дръжте свето името Божие въ ума си! Дръжте ближния си близо до сърцето си! Пазете и вашето достоинство! Само по този начинъ ще се съгради новиятъ животъ. Само така ще се създаде новата държава. Всички властващи трѣбва да иматъ тѣзи качества въ себе си. Такава властъ е Божествена. А всѣка властъ, дадена отъ Бога, е за предпочитане предъ човѣшката.

Въ това отношение съвременнитѣ учени се отличаватъ съ една добра чѣрта: тѣ не сж догматици. Когато нѣкой ученъ създаде една теория, следъ него ще дойде втори ученъ и ще каже: Има нѣщо неправилно въ тази теория — и ще я корегира. Дойде трети ученъ, и той корегира теорията. Дойде четвърти, пети ученъ, всички допълватъ, корегиратъ, изправятъ теорията. Първиятъ казва: Да, ималъ съмъ нѣкакво заблуждение, готовъ съмъ да се корегирамъ. Така всѣки съзнава погрѣшката си и се корегира. Религиознитѣ хора,

като приематъ нѣкаква догма, не търпятъ отъ никого никаква корекция. Всичко въ свѣта е подложено на промѣни. Всѣко вѣрую, въ каквато форма да е, то е плодъ на човѣшкитѣ мисли, чувства и постѣпки, отъ хиляди години насамъ, вследствие на което търпи промѣна. Виждаме, напримѣръ, че и онова откровение, онзи великъ законъ, който се даде на Мойсея на Синайската гора, и той даже претърпѣ промѣна. Следъ него дойде Христосъ и внесе нѣщо ново въ този законъ. Сегашнитѣ християни мислятъ, че това, което е казалъ Христосъ, никога нѣма да се измѣни. Самъ Христосъ е казалъ: „Много нѣща още има да ви кажа, но не сте готови да носите.“ На друго мѣсто е казалъ: „Когато Синъ Человѣчески дойде втори пѣтъ на земята, ще намѣри ли достатъчно вѣра и разбиране между хората, да схванатъ онази велика истина, която ще имъ говори?“

Следователно, всѣки човѣкъ трѣбва да е доволенъ отъ положението, въ което природата го е поставила. Щомъ е така, той не трѣбва да излиза вънъ отъ кръга на своята дейность. Ако преждевременно излѣзе отъ този кръгъ, той ще изгуби живота си. Споредъ мене, за всѣки човѣкъ природата е начъртала такъвъ кръгъ на дейность, който отговаря на неговитѣ възможности и дарби. Ако се използватъ разумно тия възможности, човѣкъ ще бѣде щастливъ. Защо човѣкъ трѣбва да бѣде недоволенъ? Неговото положение, като човѣкъ, е милиони пѣти по-добро отъ това на вола; положението на вола е

милиони пжти по-добро отъ това на птицата; положението на птицата е милиони пжти по-добро отъ това на рибата; положението на рибата е милиони пжти по-добро отъ това на растението; положението на растението е милиони пжти по-добро отъ това на минерала. Това е дълбока философия, която трѣбва да се изучава. Поглѣднете едно растение и казватъ: Растение е това! Вие не подозирате даже, какъвъ стремежъ е вложенъ въ него. То е посадено въ земята съ главата надолу и се мжчи да се изправи, да се освободи. Щомъ стане риба, то е доволно вече, че може да пѣпли и благодари, че се е освободило отъ едно нещастие. Когато рибата се превърне въ птица, тя е доволна, че може свободно да хвърчи въ въздуха, но пакъ се стреми къмъ нѣщо по-високо. И човѣкъ още не е свободенъ. Той се намира въ точно обратно положение на растенията: следъ като се е завъртѣлъ и направилъ жгълъ отъ '80°, той се изправилъ на краката си, съ главата нагоре.

Съвременното човѣчество се намира вече предъ новата епоха на живота. Новата епоха се заключава въ познаване на Бога. Познаването на Бога подразбира познаване на любовта, придобиване на знание и свобода. Това значи да живѣе човѣкъ и да чувствува, че има душа въ себе си. Мнозина се запитватъ, съществува ли душа, или не. Най-великиѣ нѣща въ свѣта сж човѣшката душа и човѣшкиятъ духъ. Умътъ пѣкъ служи за украшение на човѣшката душа, а сърцето — за украшение на човѣшкия духъ. Значи, духътъ,

душата, умътъ и сърцето представятъ семейството на човѣка, а волята му, това е единъ отъ най-благороднитѣ слуги на това семейство. Волята още не е станала членъ на това семейство, тя е само неговъ слуга. Който не върва въ това, той може да го проследи и опита.

Азъ изучавамъ природата, познавамъ добре законитѣ ѝ, познавамъ нейния езикъ, зная езика на звездитѣ, на слънцето; познавамъ влиянието на всички известни и неизвестни за васъ планети. Неизвестнитѣ още планети на съвременнитѣ учени показватъ, че кржгътъ на човѣшкото развитие става все по-голѣмъ. Това сж отвлѣчени въпроси, върху които можете да четете редъ астрономически съчинения. Свѣтътъ е школа, а природата е написана книга, която се изучава въ тази школа. Голѣми богатства се криятъ въ природата. Нѣкои казватъ, че известни мѣста въ природата сж много обикновени. За разумния човѣкъ всички мѣста въ природата сж интересни, има какво да чете по тѣхъ. Вие минавате презъ мочурливо мѣсто и казвате, че това е мочурлукъ. Учениятъ, обаче, открива въ този мочурлукъ голѣми богатства. Подъ канаритѣ, въ планинитѣ се криятъ голѣми скжпоценности. Въ планинитѣ има цѣли пластове, богати съ злато. Въ тѣхъ ще намерите голѣми кюлчета злато, отъ 40—50 кгр. едното. Като слушатъ да се говори за злато, мнозина искатъ да знаятъ, де се намира златото въ природата. Това не може да се каже, защото съвременнитѣ хора страдатъ

отъ изобилие на пари, а не отъ безпаричие. Тѣ иматъ пари повече, отколкото имъ трѣбва; тѣ иматъ хлѣбъ въ излишѣкъ, но знание иматъ малко. И знание иматъ много, но това знание въ повечето случаи не е дало добри резултати въ живота.

Единъ отъ срѣдновѣковнитѣ лѣкари лѣкувалъ болнитѣ си по свой начинъ, съ топла вода и пушане на кръвъ. Цѣли 20 години практикувалъ този методъ, но нито единъ отъ пациентитѣ му не оздравѣлъ. Като виждалъ резултатитѣ на своята метода, казвалъ: Съжалявамъ, че следъ 20 годишна практика не можахъ да излѣкувамъ нито единъ боленъ. Съжалявамъ и за науката, която учихъ. После, за утешение, си казвалъ: Нима другитѣ лѣкари сж излѣкували своитѣ болни? И тѣхнитѣ пациенти умиратъ. Не, не трѣбва да се правятъ такива опити, да пушате кръвъ и да давате топла вода. Това значи да изтече кръвта на болния. Какво правятъ другитѣ хора, били тѣ лѣкари или учени, това не може да ви успокоява. Външно, всѣки човѣкъ е свободенъ да има, каквито ще възгledi, но вътрешно, неговитѣ възгledi трѣбва да бждатъ въ съгласие съ тия на природата, да бждатъ общи за всички хора. Напримѣръ, всѣки има две очи, съ които може да гледа, каквото иска и когато иска, но тѣзи очи трѣбва да бждатъ хубави, т. е. да гледатъ правилно, красиво на нѣщата. Въ човѣка има едно вътрешно чувство, съ което познава истината и може да я приложи. Истината е нѣщо спонтанно, тя не зависи отъ човѣка. Умътъ

изучава истината, но не я намира. Някои казватъ: Да намѣримъ истината, да намѣримъ Бога. — Нито истината може да намѣри човѣкъ, нито Бога може да намѣри. Тѣ сж вътре въ него. Богъ не е нѣщо, което може да се намѣри отвънъ. Да мислите, че Богъ трѣбва да се търси, за да се намѣри, това е криво разбиране. Едно се иска отъ човѣка: да влѣзе въ връзка съ Първата Причина. Щомъ направи тази връзка, Божествената мисль ще започне да се влива въ неговия умъ, и той ще усѣща диханието на Бога. Това значи да разчита човѣкъ на Бога въ себе си, да знае, че има Единъ, на Когото всѣкога може да уповава. Щомъ знае и чувствува това, човѣкъ всѣкога ще бжде готовъ да върши волята Божия.

Често женитѣ се оплакватъ отъ своитѣ мъже, че ги ограничавали, че се отнасяли грубо съ тѣхъ. Мжжетѣ пъкъ се оплакватъ отъ женитѣ си, че не ги слушали, не ги обичали и т. н. Питамъ: защо и еднитѣ, и другитѣ не направятъ опитъ да се свържатъ съ Бога, да хвърлятъ пушкитѣ си и да се хванатъ подъ ржка като добри приятели? Ще кажете, че семейниятъ животъ е тежкъ. Споредъ мене, семейниятъ животъ е една отъ тайнитѣ науки на земята. Разрешаването на този въпросъ изисква специална школа. Мнозина казватъ, че не обръщатъ внимание на семейния животъ. Засега семейниятъ животъ представя институтъ, основанъ на редъ закони и правила, които трѣбва да се изучаватъ. Въ изучаването на тѣзи закони и правила, човѣкъ ще се

домогне до първоначалния произходъ на семейството. Питамъ: когато двама души се сдружатъ да живѣятъ заедно, иматъ ли право да се измжчватъ? Иматъ ли право да хвърлятъ калъ единъ върху другъ? Добъръ семеенъ животъ е онзи, при който нито жената, нито мъжътъ си казали една лоша дума помежду си, нито си размѣнили единъ лошъ погледъ. И мъжътъ, и жената трѣбва да гледатъ единъ на другъ като на чисто злато, което отъ нищо не се измѣня. Ако жената мисли, че други жени могатъ да излъжатъ мъжа ѝ, тя трѣбва да знае, че е първата, която го е излъгала, която е извършила престѣпленieto. Ако и мъжътъ мисли, че други мъже могатъ да излъжатъ жена му, той трѣбва да знае, че е първиятъ, който я излъгалъ. Ако това съмнение се хвърля върху всѣки ближенъ, какъвъ смисълъ има тогава да казваме, че трѣбва да любимъ ближния си като себе си? Христосъ казва: „Който върши волята на Отца ми, той ми е братъ, и сестра, и майка, и баща, и приятел“. Защо е така? — Защото всѣки, който върши волята Божия, той ми е по-близъкъ отъ всички ближни по плътъ и кръвъ.

Като говоря върху различни въпроси, нѣкои отъ тѣхъ, по нѣмане достатъчно време, оставатъ недообяснени, вследствие на което, като не мислягъ право, хората ги изопачаватъ. За всѣки свой неуспѣхъ, за всѣко свое нещастие, тѣ сж готови да считатъ другитѣ хора виновни. Ако е така, питамъ: кой е виновенъ за съгрѣшаването на Ева? Кой я

изкуси? Кой научи Каина да убие брата си? Кой научи хората да вършатъ престѣпления, за които да лежатъ въ затворитѣ? Азъ ли съмъ виновенъ? Добритѣ, праведнитѣ хора, светиитѣ, които служатъ на Бога, сж виновни въ едно отношение само, а именно: тѣ сж виновни, че сж донесли благата въ свѣта. И азъ съмъ виновенъ, че донесохъ благата на свѣта. Щомъ се взематъ тия блага, и престѣпленията ще изчезнатъ.

Казвате: Кой си ти, който имашъ право да говоришъ така?—Азъ говоря отъ страна на Бога, отъ Негово име и казвамъ: Богъ не е причина за нашитѣ грѣхове и престѣпления. Богъ не съизволява въ нашата смъртъ. Въ Бога всичко е добро. Страданията на хората се дължатъ единствено на факта, че тѣ не изпълняватъ волята Божия, както трѣбва. Богъ е крайно търпеливъ и чака, докато хората се пробудятъ и влѣзатъ въ правия пѣтъ. Като говоря така, мнозина мислятъ, че имамъ нѣкого предъ видъ. Това говори за тѣхната подозрителностъ, за тѣхнитѣ криви разбирания. Съвременнитѣ хора иматъ криви разбирания за живота, за любовта, вследствие на което между тѣхъ се създаватъ голѣми недоразумения. Ако сте въ странство, напримѣръ, въ Германия, и гледате нѣкоя жена, мжжътъ ѝ веднага ще ви обяви дуелъ, какъ имате право да фиксирате жена му съ погледа си! Страхуватъ се хората. Въ България това нѣщо не прави голѣмо впечатление.

Често хората се подаватъ на особени, хипнотически състояния, отъ които трѣбва да

се освободятъ. Кой ги научи на това нѣщо? Сами се научиха. Влюбенитѣ не сж ли хипнотизирани? По цѣли дни момъкътъ гледа своята възлюбена въ очитѣ ѝ. И момата прави сжщото. Това не е ли хипнотизъмъ? Когато обича, и птичката хипнотизирва. Когато змията иска да хване жергвата си, и тя си служи съ сжщото изкуство. И вълкътъ владѣе това изкуство. Като влѣзе въ нѣкое стадо, на което овчарьтъ е грѣшенъ човѣкъ, той погледне тази-онази овца, хипнотизира я, и тя не може да му се противопостави. Обаче, ако вълкъ влѣзе въ стадо, на което овчарьтъ е праведенъ човѣкъ, каго погледне овцата, тя му тропне съ кракъ и го изгони. Следователно, ако и вие държите връзката си съ вашия овчарь, съ Бога, никакъвъ вълкъ нѣма да ви дави. Ако не държите тази връзка, всѣки вълкъ може да ви дави. Ще кажете: Кой има право да говори така? — Всѣки, който слуша и изпълнява онова, което Богъ му говори, той има право да говори така. Всѣки, който върва въ това, което Богъ е създалъ, има право да говори така. Всѣки, който обича истината и свободата и върши волята Божия, има право да говори така. Такъвъ човѣкъ нѣма грѣшки. Ако случайно направи нѣкаква погрѣшка, той веднага я корегира. Всѣка неизправена погрѣшка е грѣшка; всѣка исправена погрѣшка е знание. Значи, знанието произтича отъ исправенитѣ, отъ корегираниитѣ погрѣшки на хората. Като пострада малко, човѣкъ изправя погрѣшкитѣ си и придобива знания.

И тъй, когато грѣши, човѣкъ трѣбва да изправя погрѣшките си, безъ да се осжда. Въ това отношение свѣтскитѣ и религиознитѣ хора представятъ две крайности въ живота. Като изправятъ погрѣшките си като наредятъ работитѣ си, свѣтскитѣ хора започватъ да уреждатъ Божиитѣ работи. Въ това се заключава тѣхната погрѣшка. Религиознитѣ хора пъкъ, като вѣрватъ въ Бога, оставятъ всичко на Него. Тѣ очакватъ Богъ да свърши и своята, и тѣхната работа, затова казватъ: Каквото Богъ направи. Религиознитѣ хора трѣбва да взематъ поука отъ свѣтскитѣ само въ едно отношение, а именно: тѣ сами трѣбва да свършатъ своитѣ работи, а щомъ дойдатъ до Божиитѣ, да оставятъ Той да свърши своитѣ. И свѣтскитѣ хора трѣбва да взематъ поука отъ религиознитѣ, да не се бъркатъ въ Божиитѣ работи. Като разглеждатъ свѣтскитѣ хора, религиознитѣ не сж доволни отъ тѣхъ, намиратъ, че не сж вѣрващи. — Не, и въ свѣтскитѣ хора има хубави нѣща. Вие не трѣбва да се спирате на изключенията, на тѣхнитѣ особености. Вие не трѣбва да взимате въ внимание криво-разбраното учение на Мойсея, на Буда, на Мохамеда, на Христа. Вие не трѣбва да обръщате внимание на кривитѣ, изопачени факти въ науката, или въ изкуствата. Кривитѣ, изопаченитѣ нѣща сж въ състояние да спънатъ всѣки човѣкъ въ развитието му. Всѣки човѣкъ трѣбва да бжде художникъ, скулпторъ, самъ да изработи кжщата си. Богъ е поставилъ основитѣ на кжщата на

всѣки човѣкъ. По-нататѣкъ той самъ трѣбва да гради. Много нѣща се изискватъ отъ човѣка. Той трѣбва да бжде и музикантъ, да свири на нѣкой инструментъ, или поне да пѣе.

Едно дете запитало баща си: Татко, защо Богъ е създалъ устата на човѣка? Бащата отговорилъ: Синко, Богъ създалъ устата на човѣка, за да опитва чрезъ нея благата, които Той е пратилъ на земята. После, да опитва всички сладчини, всички сладки нѣща, които съществуватъ. И най-после, да говори сладко. Значи, устата на човѣка е създадена, за да извършва три главни функции: да яде сладко, да вкусва сладко и да говори сладко. Сега и азъ ви казвамъ: яжте сладко, вкусвайте сладко и говорете сладко! Следъ това отивамъ още по-далечъ: мислете сладко, чувствувайте сладко и постѣпвайте сладко!

Съвременнитѣ хора говорятъ за своето християнство, за вѣрата си въ Бога и въ Христа, но иматъ ли тѣ необходимата чистота въ себе си? Какво ще помислятъ тѣ, когато видятъ младъ момѣкъ и млада мома сами въ гората? Нали и тѣзи млади хора сж като тѣхъ? Нали и тѣ иматъ любовъ, знание и свобода въ себе си? Трѣбва ли да се съмняватъ въ тѣхната чистота? — Ама обичали се! — Какво отъ това? Досега, въ „аналитѣ на човѣшкага история, азъ не съмъ срещналъ нито единъ случай, дето любовта, мъдростта и истината да сж оцапали нѣкого. Дето е Богъ, тамъ престѣпленията сж изключени. Ако Любовта Божия е въ васъ, вие сте океанъ, на който никой не може да из-

пие водата. Кой може да оцапа водата на океана? Много моми се оплакватъ, че момцитъ ги оцапали. Това е невъзможно, тѣ сами сж се оцапали. Всѣки трѣбва да мисли, че е чистъ, и никой не може да го оцапа. Често въ умоветъ на хората проникватъ известни илюзорни мисли и внушения, които имъ създаватъ редъ болести и нещастия. Понѣкога тѣ сами си внушаватъ нѣкои отрицателни мисли, а понѣкога отвънъ имъ внушаватъ. Въ много случаи внушението почива на користолюбива почва. Оставете човѣка свободенъ, не му внушавайте, какво да прави. Търговцитъ си служатъ съ закона на внушението, съ цель да изгръгнатъ нѣщо отъ клиентитъ си. Дойде нѣкой при тѣхъ, и тѣ започватъ: Господине, имаме великолепенъ платъ, отъ такава и такава материя, струва еди-колко си. Не, покажете плата на купувача, кажете му, колко струва, и ако има възможность, той ще го купи. Нѣма защо много да се говори. Нѣкои търговци пъкъ обещаваатъ на клиентитъ си нѣщо, черпятъ ги съ кафе, съ това-онова, да ги предразположатъ. И това е внушение.

Законътъ на внушението работи и въ отношенията на религиознитъ хора. Напримѣръ, нѣкой свѣтски човѣкъ влѣзе въ религиозно общество, и всички започватъ да му проповѣдватъ, да му тълкуватъ Евангелието, искатъ да го накаратъ да приеме тѣхното вѣрую. Нѣма защо да го убеждавате да приеме вашето вѣрую. Предложете на човѣка Евангелието, прочетете му нѣщо и кажете: То-

ва е Христовото учение. Ако Го приемете, за васъ ще бжде добре; обаче, свободенъ сте и да не Го приемете. Който приеме Христа въ себе си, той трѣбва да върви по Неговия пжтъ. Човѣкъ трѣбва да бжде свободенъ, да изповѣдва, каквото вѣрую иска. Човѣкъ трѣбва да бжде свободенъ въ три нѣща: въ мислитѣ, въ чувствата и въ постѣпкитѣ си. Докато върши нѣщо, човѣкъ е свободенъ. Щомъ свърши работата си, той вече не е свободенъ. Докато е свободенъ, неограниченъ, човѣкъ има нѣщо добро въ себе си. Щомъ се ограничи, той има нѣщо лошо въ себе си. Всѣка добра мисль, всѣко добро чувство и всѣко добро действие освобождаватъ човѣка. И обратно: всѣка лоша мисль, всѣко лошо чувство и всѣко лошо действие ограничаватъ човѣка. Това трѣбва да бжде като залогъ на всѣко вѣрую.

„И помаза очитѣ на слѣпия“. Очитѣ на човѣка сж отъ най-скорошенъ произходъ. Тѣ представятъ най-великото благо, дадено на човѣка. Очитѣ носятъ на човѣка такова знание, което разкрива предъ него цѣлия козмосъ. Предполага се, че до времето на Христа, съзнанието на човѣчеството е било затворено, слѣпо, но отъ момента, въ който Христосъ помаза очитѣ на слѣпия, съзнанието на всички хора по лицето на земята се отвори, т. е. пробуди, и тѣ прогледаха. Очитѣ на всички хора днесъ сж помазани, за да разбиратъ това, което имъ се говори. И тѣ, като слѣпия, могатъ да кажатъ: Слѣпи бѣхме едно

време, но сега виждаме и разбираме! Така трѣбва да каже всѣки, който вижда. Тѣй щото, каквото и да правите, правете го отъ високо съзнание, отъ любовъ къмъ Онзи, Който ви е далъ животъ, Който е отворилъ очитѣ ви, да виждате и да изучавате всичко, което Той е създалъ.

*

2. Съборна беседа отъ Учителя, държана 19 августъ, 10 ч. с.

София. — Изгрѣвъ.

ВЕЛИКОТО И МАЛКОТО.

Когато четете Свещената книга, трѣбва да знаете, на какво гледище заставате: външно — по буква, или вътрешно — по духъ. И прочетената глава може да се разглежда двояко: ако я разглеждате външно, ще имате едно разбиране; ако я разглеждате вътрешно, ще имате по-дълбоко разбиране. Каквото и да четете, трѣбва да се пазите отъ еднообразието въ разбирането, въ мисленето, въ чувствуването. Еднообразието не е нищо друго, освенъ старото въ живота, т. е. това, което е изчерпано, което нищо не дава. Ако истискате сока на гроздето, нищо не остава въ него, освенъ люспитѣ. Каквото и да правите съ люспитѣ, нищо не излиза отъ тѣхъ. За габровци и за котленци е създаденъ единъ анекдотъ, съ който искатъ живо да представятъ тѣхното скжперничество. Когато нѣкой отъ тѣхъ купувалъ охлюви, изваждалъ охлювитѣ и ги готвилъ, а черупкитѣ имъ изсушавалъ, нанизвалъ на връвъ, съ цель и другъ пжтъ да сготви отъ тѣхъ нѣкакво ядене. Като узнавали съседитѣ, че еди кой си ималъ черупки отъ охлюви, тръгвали единъ следъ други да искатъ и тѣ да сготвятъ ядене отъ тѣхъ. Тѣ казвали: Дайге си такъмитѣ, т. е. черупкитѣ отъ охлювитѣ, и ние да си сготвимъ

ядене. Следъ това ги връщали обратно на притежателя имъ. Такъмитѣ, това е старото учение, което трѣбва да се изостави и да се замѣсти съ ново.

Сега ще направимъ едно малко упражнение, да се свържемъ съ теченията на природата. Въ природата съществуватъ две течения, две направления: едното направление е възходещо. То води къмъ великото голѣмо, къмъ безкрайното, къмъ безконечното. Другото направление е великото малко, което също така води къмъ безкрайното, къмъ безконечното.

Дветѣ ржце, съ свити прѣсти, въ форма на цвѣтъ, се поставятъ предъ гърдитѣ. Тѣ означаватъ процесъ на великото голѣмо — процесъ на разцвѣтяване въ природата.

Издигане ржцетѣ нагоре и разтваряне на прѣситѣ въ форма на чашка. Сваляне ржцетѣ надолу и свиване на прѣститѣ. Сваляне ржцетѣ надолу, това е процесъ на великото малко. То представя знанието, което човѣкъ има и трѣбва да даде на другитѣ.

Направете това упражнение нѣколко пжти, да се свържете съ тия две течения. Колко струва на човѣка да направи едно малко усилие? Всѣко усилие, колкото малко да е, дава добри резултати.

Мнозина се оплакватъ, че работитѣ имъ не вървятъ добре. Защо? — Защото не сж взели права посока на движение. Тази посока води или къмъ великото голѣмо, или къмъ великото малко. Великото голѣмо е законъ на разширяване, растене, придобиване на зна-

ния. Великото малко е законъ на смеляване. При това положение човѣкъ става толкова малъкъ, че минава презъ мѣста, дето никой не може да мине. Следователно, когато човѣкъ се намѣри при най-голѣмитѣ мъжнотии и затруднения и не знае, отде да мине, не знае, какъ да се освободи отъ тѣхъ, казвамъ: Мини по пѣтя на великото малко и ще се освободишъ. — Накжде е тази посока? — Навсѣкжде. Въ закона на великото малко действува законътъ на самоотричането. Който не се отрече отъ всичко старо въ себе си, отъ своитѣ стари такъми, той не може да влѣзе въ закона на великото малко. Когато Христосъ казва: „Който не се отрече отъ майка си и баща си, отъ брата си и сестра си, не може да бжде мой ученикъ“, Той има предъ видъ формата на майката и бащата, формата на брата и на сестрата, като такъми. Ако майка ти, баща ти, братъ ти, сестра ти, приятельтъ и приятелката ти сж стари такъми, ти трѣбва да се откажешъ отъ тѣхъ. Колко струватъ тия такъми? Тѣ сж стари нанизии, наредени на върви. Какво има въ тия такъми? — Нищо. Тѣ нѣматъ никаква сила въ себе си, никаква храна не съдържатъ. Щомъ е така, лесно можете да се откажете отъ тѣхъ.

И тъй, посоката, която води къмъ великото голѣмо и великото малко, е новиятъ пѣтъ — пѣтятъ на свѣтлината. Който е влѣзълъ въ този пѣтъ, той се стреми къмъ Божественото, и дето види прояви на Божественото, зачита ги. Божественото се отличава

съ следното качество: то всѣкога дава. Дава-нето е законъ на небето, законъ на изобилие-то. Значи, това, което всѣкога дава и никога не престава да дава, е Божествено. Това, което нѣкога дава, а нѣкога не дава, е човѣшко. *Който казва, че може да направи всичко, което е добро, той е въ процеса на Божественото; който казва, че е слабъ, че не може да направи всичко, макаръ и добро, той е въ процеса на човѣшкото.* По тѣзи прояви може да различавате Божественото отъ човѣшкото. Когато дойде до положение да направи нѣщо Божествено, човѣкъ трѣбва да знае, че не е самъ въ тази работа. Съ него заедно работятъ много разумни, напреднали сжщества по невидимъ за самия него пѣтъ. Съ него заедно работятъ всички ония възвишени сжщества, които подържатъ Царството Божие. Външно тѣзи сжщества сж невидими, но силата на нѣщата не е въ външното виждане. Важно е човѣкъ да чувствува, че съ него заедно работятъ напреднали, възвишени сжщества.

Питамъ: кое трѣбва да предпочитате — да дишате нечистъ, или чистъ въздухъ? Да четете при мека, приятна свѣтлина, или при свѣтлина, която едва мъжделъ? Чистиятъ въздухъ, чистата вода, меката, приятна свѣтлина сж блага, богатства, които човѣкъ не съзнава защото се занимава съ своитѣ стари такъми. Срѣщате нѣкой човѣкъ, слушате, че говори само за обществени въпроси, за служби, че еди-кой си, колко години билъ чиновникъ, учителъ, или професоръ нѣ-

кжде. Питамъ: колко години най-много може да бжде човѣкъ чиновникъ? Сега, като стане нѣкой на 50—60 години, уволняватъ го, считатъ, че не е способенъ за работа. Като е работилъ толкова години, какво е постигналъ? — Нищо особено. Това не сж стотици, нито хиляди, нито милиони години. Това сж само 60 години, презъ което време човѣкъ едва започва да се ориентира въ живота.

Когато дойдемъ до голѣмитѣ числа, ние имаме предъ видъ възможноститѣ за съзнанието. За всѣко будно, добре развито съзнание, числата, тѣхното значение и смисълъ, ставатъ ясни. Онова съзнание, което не е работило съ голѣмитѣ числа, започва да се плаши отъ тѣхъ. Малкитѣ деца се плашатъ отъ голѣмитѣ товари. Обаче, героитѣ, голѣмитѣ юнаци не се плашатъ отъ голѣми тежести, отъ голѣми товари. За да дойде до будностъ на съзнанието, човѣкъ трѣбва да работи непрерывно, за да различава Божественитѣ процеси отъ човѣшкитѣ. Божественитѣ процеси сж непрерывни, а човѣшкитѣ сж прекжснати. Никоя сила въ свѣта не е въ състояние да прекжсне единъ Божественъ процесъ; а кого прекжсне, той самъ ще си напакости: ще си създаде редъ нещастия. Ако турите кепенци на прозорцитѣ денемъ, вие сами ще прекжснете пжтя на слънчевитѣ лжчи. И въ края на краищата, вие сами ще си напакостите, ще се намѣрите предъ тъмнина.

Казвамъ: всѣки, който е придобилъ животъ, знание и свобода, той е щедъръ, богать. И въ любовта той е щедъръ, дава из-

обилно. Мнозина говорятъ за щедростъ, а като дойдатъ до любовта, започватъ да я цедятъ, както кръчмарьтъ цеди виното. Тѣ турятъ любовта въ нѣкой варелъ, поставятъ кранъ и започватъ да наливатъ чаша по чаша, като сжщевременно записватъ, кому колко сж дали. Това е кръчмарство. Казвате: Азъ дадохъ една чаша любовъ на еди-кого си. — Какво можете да направите съ една чаша любовъ? Да раздавате любовта съ чашки, това е външната ѝ страна. Казвате, че обичате нѣкого. Какъ се изразява тази любовъ? Когато обичате нѣкого, вие чувствувате известна топлина около слънчевия вжзелъ, или нѣкакво трепване въ сърцето. Вие наричате това любовъ, азъ пъкъ го наричамъ такъмъ. Божествената Любовъ се проявява въ готовностъ къмъ услуги, къмъ жертви. Седналъ нѣкой предъ трапезата, върху която, въ чинии е сипано ядене, и той се готви да яде. Въ това време влиза въ стаята единъ неговъ, приятелъ. Ако той веднага стане отъ стола покани приятеля си да яде, отстѣпи яденето си и се чувствува доволенъ, разположенъ, това е изразъ на Божията Любовъ. Обаче, ако не му стане приятно и не е готовъ да отстѣпи яденето на приятеля си, това е изразъ на „любовта на такъмѣ“.

Днесъ всички хора говорятъ за любовъ на „такъмѣ“, но външно ѝ даватъ изразъ на велика любовъ. Нѣкой момъкъ срещне една мома, хареса я и започне да се облича хубаво, да се докарва предъ нея, докато го хареса. Щомъ го хареса, той започва да я съвет-

ва да напусне баща си и майка си, да отиде при него да живѣе. Тя напуска баща си и майка си и отива при него отъ любовъ. Той туря на главата ѝ вѣнецъ отъ откъснати цвѣтя. Откъснатитѣ цвѣтя показватъ, какъвъ ще бжде животътъ на тази мома. Съ откъснати цвѣтя работитѣ не се уреждатъ. Момата се радва, че турили на главата ѝ вѣнецъ. Въ сжщность, този вѣнецъ говори на момата: Ти можешъ ли да дадешъ животъ на тия откъснати цвѣтя? Тя ги поглежда и казва: Не мога да имъ дамъ животъ. Значи, любовта на тази мома е любовъ на такъми. Вѣнцитѣ на бждещигѣ хора нѣма да бждатъ като сегашнитѣ. Като срещнете възлюбената си, ще турите на главата ѝ вѣнецъ отъ скжпоценни камъни, или на врата ѝ огърлица отъ скжпоценни камъни. Вѣнецътъ, пръстенътъ, огърлицата, които възлюбениятъ дава на своята възлюбена, не сж нищо друго, освенъ задължения. Тѣ сж символъ на задължения, т е. човѣкъ взима нѣщо, въ замѣна на което дава нѣщо.

Така и всѣки човѣкъ, като диша, приема нѣщо отъ Бога и като излѣзе вѣнъ, бързо издиша приетия въздухъ. Нѣ, така не се диша. Дали си здравъ, или боленъ, ще поемашъ въздухъ, ще го издишашъ, и презъ това време ще благодаришъ на Господа за чистия въздухъ. Какво прави болниятъ? Диша чистъ въздухъ, издиша нечистъ, и като усѣти нечистия въздухъ въ саята си, казва: Нечистъ е вече въздухътъ! Щомъ тури тази мисль въ ума си, той нѣма да оздравѣе. Не, ще дишашъ, ще издишашъ и ще благода-

ришъ на Господа. Колкото повече те боли нѣщо, толкова повече ще дишашъ и ще благодаришъ. Като дойдешъ до нѣкое мѣсто, болката ще престане, и заедно съ дишането ще излѣзе навънъ. Колкото повече се молишъ, и болестъта повече ще се увеличава, докато най-после излѣзе навънъ. Такива случаи имало въ времето на Христа. Когато изпжждалъ духоветѣ отъ нѣкои болни, духътъ първо тръшкалъ болния на земята, разтърсвалъ го добре и следъ това излизалъ навънъ. Съвременната наука нарича това влошаване на положението „криза“. Споредъ този законъ, всѣко страдание, всѣка мжнотия трѣбва да дойде до своя край, до най-високата си точка, и следъ това да ви напусне. По-горе отъ това тѣ не могатъ да отидатъ. Тамъ е тѣхниятъ край. Само така болеститѣ, мжнотиитѣ и страданията ще се подчинятъ на разумността, на закона на любовта. Съвременнитѣ хора сж имали за живота само механическо разбиране. Тѣ сж мислили, че Господъ ще махне съ ржка, и мжнотиитѣ имъ ще изчезнатъ. Това показва, че тѣ сж търсили лесния пжтъ въ живота. Не, работа, усилия се изискватъ отъ хората.

Нѣкой казва, че за каквото се молилъ на Бога, всичко е станало. — Да, има нѣща, които ставатъ, но има нѣща, за които, колкото и да се молите, не ставатъ. Представете си, че нѣкой седналъ предъ добре наредена трапеза, пълна съ хубави, вкусни ястия, и започва да се моли на Бога, яденето само да влѣзе въ устата му. Питамъ:

молитвата на този човѣкъ ще бжде ли чута? Ще стане ли това, което иска? — Нѣма да стане. Този човѣкъ трѣбва да се приближи до масата, да вземе хлѣба въ ржката си, да си отчупи една хапка, да я тури въ устата си и да благодари за добритѣ условия, за възможноститѣ, които му сж дадени, и тогава да яде. Следъ това да вземе втора хапка, после трета, и да благодари на Бога за всичко, което му е дадено. Кой отъ васъ е ялъ по този начинъ? Кой какъ седне предъ трапезата, бърза по-скоро да се нахрани. Кой може да се похвали отъ резултатитѣ на бързото ядене? Посетете гробищата и ще видите, че въ всѣки гробъ лежи човѣкъ, който презъ цѣлия си животъ е бързалъ: и като ялъ, и като пилъ, и като челъ, и като работилъ. И на всѣки кръстъ пише: Тукъ лежи голѣмъ герой! Да, гробищата сж пълни съ голѣми герои.

Едно се иска отъ човѣка — абсолютна чистота! Който иска да се приближи при Бога, той трѣбва да има разположението на малкото дете, да възприема. Ако нѣма това разположение, по никой начинъ той не може да възприема Божествената Истина. Ще забравите, че сте стари, съ побѣлѣли коси и бради, ще се чувствувате като деца, готови да слушатъ и да възприематъ. Като гледамъ нѣкои отъ васъ, съ бѣли бради и коси, считамъ, че сте въ театъра, играете роля на стари хора. Да бждешъ младъ, това е занаятъ; да бждешъ възрастень, това е занаятъ; да бждешъ старъ, това е занаятъ. Да бждешъ

чиновникъ, това е занаятъ. Обаче, когато обичашъ, когато правишъ добро, когато постъпвашъ по закона на свободата, това не е занаятъ. И тогава, който дойде при тебе, той ще остане доволенъ отъ твоята любовъ. Любовта не се изразява външно, въ цѣлувки и пригрждки. Любовта къмъ приятеля си можешъ да изразишъ въ добрия приемъ, който ще му дадешъ: ще го поканишъ дома си, ще му дадешъ топла, чиста стая да си почине, ще го нахранишъ и ще му кажешъ да се чувствува като у дома си. Така постъпва Богъ съ насъ. Той е създалъ земята и ни е оставилъ свободни, да разполагаме съ всички блага. Отъ време на време само Той поглежда, какво правятъ Неговите немирни деца. И като види, че крѣскатъ, Той пакъ имъ дава своето благословение и се отдалечава.

Казвате: Защо съществуваатъ противоречията въ живота? — Противоречията представятъ външната страна на живота. Когато дойде до *вътрешната страна на живота*, човѣкъ престава да се занимава съ противоречията. Който се занимава съ противоречията, той е още въ външната страна на живота. Докато е въ външния животъ, човѣкъ се занимава съ слабоститѣ и недѣжитѣ на хората, както и съ своитѣ. Не е достатъчно само да ги вижда, но той трѣбва да ги изправя. Щомъ влѣзе въ вътрешния, въ Божествения животъ, човѣкъ престава вече да се занимава, както съ своитѣ, така и съ чуждитѣ погрѣшки. Който иска да прогресира,

да върви напредъ, той трѣбва да бжде слѣпъ за погрѣшкитѣ на когото и да е. Понѣкога вие сте неразположени, недоволни, че нѣмате това-онова. Кажете си: Това не ми е по-трѣбно, то е такъмъ. Когато отивате при Бога, ще бждете като малкитѣ деца: нѣма да носите нищо съ себе си. Каквото сте придобили на земята, ще го оставите и ще отидете само съ добродетелитѣ си. Състоянието ви трѣбва да бжде като това на детето — като че нищо нѣмате, нищо не носите съ себе си.

Детското състояние подразбира чистота и вѣра. Представете си, че ви осждаатъ на обесване. Вие трѣбва да имате вѣрата на детето, да знаете, че и десетъ вжжета да употребятъ, всички ще се скжсатъ. Както вѣрвате, така ще стане. Колкото пжти да ви бесятъ, вжжето все ще се кжса. Нѣма да се намѣри вжже, съ което да ви обесятъ. Каквито вериги да турятъ на краката ви, всички ще се разкжсатъ, разтопятъ. Следователно, има два начина, чрезъ които може да се освободи отъ затворъ, или отъ бесилка онзи човѣкъ, въ когото се е пробудило Божественото: единиятъ начинъ е чрезъ закона на смаляването, чрезъ великото малко, а другиятъ начинъ е чрезъ закона на увеличаването, чрезъ великото голѣмо. Ако осждятъ нѣкого да лежи въ затворъ, той ще започне постепенно да се смалява, докато стане съвършено невидимъ. Кой законъ ще сжди този човѣкъ, и въ кой затворъ ще го турятъ? Ако приложи втория законъ, той ще започне да

расте, да се увеличава толкова много, че стенитѣ на затворитѣ ще се пропукатѣ, ще се разрушатѣ, оковитѣ му ще се разкъсатѣ, и той ще излѣзе внѣ отъ затвора. Тѣзи сѣ двата начина, чрезъ които Божественото се проявява.

Като слушате да говоря така, мнозина ще се запитатѣ, дали е възможно това нѣщо? За онзи, който има абсолютна вѣра въ Бога, всичко е възможно. За онзи, на когото вѣрата е слаба, нищо не е възможно. Въ абсолютната вѣра се иска пълно мълчание за всичко, което става. Тамъ щеславието е спѣнка. Който много говори за себе си, той спѣва Божественитѣ процеси. Каквото и да направи, той не трѣбва да дава видѣ, че е направилъ нѣщо. Докато е въ вѣншния животъ, човѣкъ може да разправя натукъ-натамъ, какво е направилъ. Щомъ влѣзе въ Божественния животъ, той абсолютно трѣбва да престане да разказва, какво е направилъ. Ще върви тихъ и спокоенъ, ще се радва на Божественото, което работи, и на никого нищо нѣма да разправя. Само при това положение той ще има Божието благословение. Богъ ще бжде доволенъ отъ него и ще му отвори вратата на небето, на Царството Божие. Само тогава той ще разбере Божиитѣ закони и ще види, какъ живѣятъ ангелитѣ и светиитѣ, ще види, какъ живѣятъ братята и сестритѣ помежду си, какъ живѣятъ приятелитѣ и слугитѣ. Тогава той ще сравнява, на каква степенъ на развитие се намиратъ сегашнитѣ братя и сестри. Като отидете въ нѣ-

кой домъ, дето бащата е умрѣлъ и оставилъ наследство, ще видите, че братята и сестритѣ се каратъ помежду си, кой повече наследство да получи. Днесъ братята взиматъ по-голяма частъ отъ наследството отъ сестритѣ. Значи, нѣма равенство между братя и сестри. Щомъ между братята и сестритѣ на единъ домъ нѣма равенство, това показва, че любовта отсжтствува тамъ. Любовта между тѣхъ е външна. Външната любовъ между братята и сестритѣ на единъ домъ се изгубва въ продължение на четири поколѣния. Въ четири поколѣния тази кръвна връзка между тѣхъ се заличава. При това положение, отношенията между тѣзи хора ставатъ вече обикновени.

Защо страдатъ хората?—Отъ гладъ. Нѣкой седналъ предъ трапезата, на която е сложено ядене, и яде. Влѣзе при него другъ човѣкъ, който три деня е гладувалъ, погледне къмъ яденето, трепне му сърцето, но първиятъ казва: Нека гладува! Обаче, случаваше се, че той отиде нѣкъде и завари сжщото положение: нѣкой яде спокойно и не мисли, че този е гладенъ. Той продължава да яде и казва: Нека гладува! Тѣй щото, дето се обърнете, все ще се натъкнете на едно и сжщо нѣщо: мъже, жени, деца, слуги, господари, учители, всички страдатъ отъ гладъ. Всички сж недоволни отъ приятеля си, искатъ нѣщо отъ него, но той не имъ дава. Питамъ: вие изправни ли сте спрѣмо вашия приятелъ? Дали ли сте му това, което той ви иска? Всички гладувате и ще гладувате, докато придобиете положителни знания за живота.

Съвременнитѣ хора, особено религиознитѣ, четатъ и изучаватъ Свешената книга, искатъ да се просвѣтятъ, да придобиятъ знания отъ нея. Питамъ: де е светостъта на тази книга — въ напечатанитѣ букви и думи, или въ тѣхния смисълъ? Цената на тази книга е въ смисъла на нейнитѣ думи, които трѣбва да се разбератъ, трансформиратъ и приложатъ. Четете, напримѣръ, въ нея думитѣ: Богъ е Любовь. Трѣбва да извадите тѣзи думи оттамъ и да ги посѣете на вашата нива. Библията е справочна книга, която показва, на кое мѣсто въ духовния свѣтъ трѣбва да влѣзете, за да посадите тамъ семената на тази любовь. За да влѣзете на точно опредѣлено мѣсто въ духовния свѣтъ и да създадете връзка съ сщществата тамъ, вие трѣбва да имате слушалка, както по телефонитѣ и по радио-апаратитѣ. Безъ слушалка, съ никого не можете да влѣзете въ съобщение. Вашитѣ слушалки сж рѣждявали, вследствие на което не можете да си служите съ тѣхъ. Нѣкой вдига показалеца си нагоре. Какво означава това? Ученицитѣ вдигатъ двата си прѣста. Съ това тѣ искатъ да обърнатъ внимание на учителя си, да отговорятъ на задаления отъ него въпросъ. Нѣкой вдига ржката си нагоре. Съ това иска да каже, че е готовъ всичко да направи. Следователно, показалецътъ на човѣка, както и цѣлата му ржка, сж радио-апарати, чрезъ които той се съобщава съ Божествения свѣтъ.

Често вие седите и не знаете, какво да правите. Щомъ не знаете, какво да правите,

хванете показалеца си и кажете: Господи, научи ме, какъ да използвамъ силитѣ, които си вложилъ въ мене. Като се помолите, като направите мисълта си нагоре, все ще дойде нѣкое сѣщество отъ невидимия свѣтъ да ви помогне. Случава се, че нѣкой пжтъ на телефона идатъ непознати на васъ сѣщества, затова вие трѣбва да различавате, кой ви говори. Човѣкъ трѣбва да познава, да различава духоветѣ. Той трѣбва да знае, кое за какво ще употреби. Той трѣбва да знае, какъ и за какво ще употреби тѣлото, очитѣ, ржцетѣ, краката си и т. н. Ако това не знае, какъ и де ще употреби своитѣ мисли и чувства? Какъ ще знае, по какъвъ начинъ да служи на Бога?

Сега отъ всички се изисква да водятъ вътрешенъ, Божественъ животъ. Не е въпросътъ, какъ другитѣ хора живѣятъ, но какъ вие живѣете. Мнозина мислятъ, че живѣятъ добре. Възможно е, но всѣки трѣбва да знае, че животътъ на малкото дете не е животъ на възрастния; животътъ на възрастния не е животъ на стария. Докато е на физическия свѣтъ, човѣкъ минава презъ три състояния: младъ, върастенъ и старъ. Въ Божествения свѣтъ тѣзи три състояния символизиратъ три тѣ велики добродетели: младиятъ представя любовта, възрастниягъ — мъдростта, а сгариятъ — истината. Следователно, ако младиятъ не може да придобие живота, любовта въ него още не е дошла; ако възрастниягъ не придобие знанието, мъдростта въ него

още не е дошла; ако стариятъ не придобие свободата, истината въ него още не е дошла. Младъ ли си, съ тебе е любовта и животътъ; възрастенъ ли си, съ тебе е знанието и мъдростта; старъ ли си, съ тебе е истината и свободата. Казвате: Остарѣхме. — Щомъ сте остарѣли, ще се радвате, че носите истината и свободата въ себе си. Че коситѣ и брадитѣ ви сж бѣли, това нищо не значи. Тази старостъ е отъ особено естество. Старостта подразбира състояние, въ което човѣкъ се е освободилъ отъ всички ограничения на живота. Стариятъ е свободенъ да прави всичко, каквото пожелае. Стариятъ може да се подмлади, да стане, колкото иска младъ. Той става магьосникъ, може да прави, каквото иска. Тъй щото, когато нѣкой казва, че е станалъ старъ, питамъ го: Свободенъ ли си? Носишъ ли истината въ себе си? — Не. — Щомъ не носишъ истината и свободата въ себе си, не си старъ. — Възрастенъ съмъ вече, възмжжахъ. — Носишъ ли мъдростта и знанието въ себе си? — Не. — Тогава не си още възрастенъ. — Младъ съмъ. — Носишъ ли любовта и живота въ себе си? — Не. — Значи, не си младъ, не си дете.

Отъ Божествено гледище, възрастта на човѣка се опредѣля така: младиятъ носи любовта и живота; възрастниятъ — знанието и мъдростта; стариятъ — истината и свободата. Това е новото разбиране на живота. Ако не мислите по този начинъ, вие ще останете въ този животъ, въ който сега се намирате. Това е най-хубавото обяснение за

живота, което може да се даде на съвременнитѣ хора. Разбира се, то не е последната дума, но това може да се даде на хората при сегашното имъ разбиране. Въ бъдеще може да се кажатъ много нѣща още, похубави, по-красиви, но за днесъ това е най-много. И азъ живѣя съ това. Силата ми се заключава, именно, въ това, че когато съмъ дете, живѣя съ живота и съ любовта; когато съмъ възрастенъ, живѣя съ знанието и мъдростта; когато съмъ старъ, живѣя съ истината и свободата. Това е Божествениятъ животъ, който може да радва човѣка. Само така той вижда величието на Господа.

Сега, за цѣлата година ще ви дамъ следната задача: първитѣ четири месеца ще бъдете деца; вторитѣ четири месеца ще бъдете възрастни; последнитѣ четири месеца ще бъдете стари. Направете този опитъ, да видите, какви резултати ще имате. Следователно, първитѣ четири месеца ще посветите на живота и любовта; вторитѣ четири месеца — на знанието и мъдростта; последнитѣ четири месеца — на истината и свободата. Ще раздѣлите живота си на три части и ще живѣете съобразно тритѣ велики добродетели — любовта, мъдростта и истината.

Представете си, че нѣкоя сестра е слугиня при една лоша, строга господарка. Какво трѣбва да направи тя, за да я смекчи? Слугинята трѣбва да ѝ каже една мека дума, да я погали малко. Господарката веднага ще се смекчи, ще стане добра. Важно е, слугинята да знае, какъ да я погали. Ето какъ трѣбва

да постъпи слугинята, ако иска да смекчи господарката си. Тя трѣбва да застане отъ лѣвата ѝ страна, да я потупа три пѣти и да цѣлуне лѣвата ѝ рѣка. После да я потупа по гърба. Следъ това да застане отъ дѣсната ѝ страна, пакъ да я потупа лекичко и цѣлуне дѣсната ѝ рѣка. Господарката ще погледне слугинята си снизходително, меко и ще си каже: Много умна станала моята слугиня! Какъ по-рано не я познахъ? Всички хора сж такива господарки, затова всички се нуждаятъ отъ смекчаване.

Това сж фигури, образи, съ които се представятъ известни идеи. Страданието е този лошъ господарь, или лошата господарка, което, щомъ дойде у васъ, започва да вика, да се сърди. Вие ще се приближите внимателно при него, ще го потупате по лѣвото рамо и ще цѣлунете лѣвата му рѣка; после ще го потупате по гърба, и най-после — по дѣсното рамо, като цѣлунете дѣсната му рѣка. Щомъ направите този кръгъ около страданието, то веднага ще изчезне.

Казвате: Коя е причината за страданията, за мъченията, които преживяваме? — Тѣ се дължатъ на сжщества отъ астралния свѣтъ, изостанали въ своята еволюция. Като влѣзе едно отъ тия сжщества въ васъ, хване управлението въ рѣцетѣ си, и цѣлъ день ви измъчва. Като не знаете, какъ да се справите съ това сжщество, вие охкате, пъшкате, казвате: Не зная, защо днесъ ми е толкова мъчно. — Едно отъ тия сжщества е влѣзло въ васъ презъ устата ви. Затова и въ

Писанието е казано: „Господи, постави стражъ на устата ми!“ Значи, тия стари господари влизатъ презъ устата на човѣка.

Ще приведа единъ действителенъ примѣръ отъ живота, да видите, че наистина тия астрални сжщества влизатъ и излизатъ презъ устата на човѣка. Преди години бѣхъ въ Бургазъ. Единъ день отидохъ въ аптеката на единъ отъ нашитѣ приятели, дето заварихъ единъ старъ, но много разговорчивъ човѣкъ. Той говорѣше върху политиката, но сѣчеше съ езика си надѣсно-налѣво. По едно време той се прозя, и съ прозявката едновременно промѣни разговора, започна да развива религиозни въпроси. Така говори той около десетъ минути. Азъ следѣхъ на часовника, колко време ще трае този разговоръ. После пакъ се прозя и промѣни разговора, започна да говори за Божествения, за вжтрешния животъ въ човѣка. Така говори около 15 минути, следъ което пакъ се прозя и каза: Време е вече да си вървя, защото огладнѣхъ много. Значи, съ прозявкитѣ се промѣнятъ състоянията на човѣка. Прозѣе се веднѣжъ, говори за политически работи; прозѣе се втори пжтъ, започва да говори върху религиозни въпроси; прозѣе се трети пжтъ, започва да разисква върху вжтрешния животъ на човѣка, докато при последната прозявка усѣща, че е гладенъ и трѣбва да върви дома си. Не е лошо нѣщо прозявката, но човѣкъ, трѣбва да се изучава, да следи, какъ се смѣнятъ състоянията му.

Човѣкъ трѣбва да различава състоянията си, да знае, кои сж негови и кои — чужди. Съвременнитѣ хора сж слуги още, тѣ изпълняватъ заповѣдитѣ на своитѣ господари. Господарьтъ заповѣдва да орешъ нивата, и ти отивашъ да орешъ. Ти си чиновникъ, отивашъ на работа. Началникътъ заповѣдва да пишешъ, и ти пишешъ. Професоръ си, заповѣдватъ ти да държишъ лекция, и ти държишъ. Майка си, заповѣдватъ ти да гледашъ детето, и ти го гледашъ. Мжжъ си, по заповѣдь отивашъ на работа. Кой човѣкъ днесъ работи по свобода, по свое желание? Всички съвременни хора работятъ по заповѣдь, по законъ, на сила. Всички хора работятъ по законъ, тѣ още не сж свободни. Когато изпълнятъ закона, тѣ ще дойдатъ до пълната свобода. Споредъ християнството, законътъ е пжтъ къмъ познаване на любовта. Който изпълни закона, той ще влѣзе въ любовта, въ детинството. Детинството не е нищо друго, освенъ процесъ на освобождаване. Отъ какво? Освобождаване отъ ограниченията на стария животъ. Засега законътъ е на мѣсто. Безъ него ще бжде още по-зле. Но още по-добре е да влѣзете въ детинството. Стремете се къмъ този животъ.

И тъй, станете деца, за да се запознаете съ живота и съ любовта! Станете възрастни, за да се запознаете съ знанието и съ мъдростта! Станете стари, за да се запознаете съ истината и съ свободата! Всички трѣбва да минете презъ тази опитностъ. Кой е младъ? Който придобива любовта и жи-

вота. Кой е възрастенъ? Който придобива знанието и мъдростта. Кой е старъ? Който придобива истината и свободата.

Произнесете формулата: Господи, ние искаме да възприемемъ Духа на Любовта.

Господи, ние искаме да възприемемъ Духа на Мъдростта.

Господи, ние искаме да възприемемъ Духа на Истината.

Да бжде, Господи, благословено Твоео име отсега и всѣкога! Аминъ!

*

3. Съборна беседа отъ Учителя, държана на 20 августъ, 1934 г. 5 ч. с.

София. — Изгрѣвъ.

ДИГНИ ОДЪРА СИ!

Животътъ има две страни: външна, т. е. животъ на залъгвания, на развлѣчения, и вътрешна, т. е. Божествения животъ. Външниятъ животъ е подобенъ на този въ театритѣ и кината. И наистина, когаго искате да се забавлявате, вие отивате на театъръ, или на кино и чакате съ нетърпение да видите, какви картини, какви сцени ще ви представятъ. Като се върнете дома си, разправяте, какво сте видѣли на киното. Нищо друго не сте видѣли, освенъ измислени картини. Нѣкому дошло на умъ да измисли нѣкакви картини и да ги представи на филмъ, да забавлява хората. Дѣдо ви разправилъ една приказка, и вие бързате да я разкажете на други, да видятъ, каква приказка е измислилъ дѣдо ви.

Питамя: каква реалностъ иматъ измисленитѣ работи? Тѣ служатъ само за забава, но не представятъ истинския животъ. Приятно нѣщо е забавата, но е временна, трае най-много часове, дни или месеци, повече не продължава. Нѣкой става рано, започва да се облича, да се мие, да се нарежда съ пръстени, съ огърлици. Отъ време на време се оглежда въ огледалото, върти се налѣво, надѣсно, доволенъ е отъ положението си. Хубаво е всичко това, но този облѣчениятъ, накичениятъ

не си ти. Това е развлѣчение. Утре съблѣчешъ тия дрехи, хвърлишъ накититѣ, виждашъ се такъвъ, какъвто си, какъвто не искашъ да те виждатъ хората. Защо?—Защото ако се покажешъ предъ хората такъвъ, какъвто си, никой нѣма да те погледне. Ето защо, всѣки се показва предъ хората такъвъ, какъвто не е въ действителностъ. Ще кажете, че искате да знаете истината. Коя истина искате да знаете? Защото, има една истина, която привидно само е истина; има и една отвлѣчена истина. Отвлѣчената истина е красива отвънъ, студена отвътре. Тя е толкова студена отвътре, че като отиде при нея, човѣкъ замръзва.

Представете си, че дойде нѣкой при васъ и ви предложи три нѣща: дрехата, дѣхътъ и знанието на светията. Кое отъ тритѣ бихте предпочели? Нѣкой иска да придобие Божиитѣ блага — това е външната дреха на Бога. Другъ иска малко удоволствия въ живота — това е дѣхътъ на Бога. Трети иска да придобие живота — това е знанието на Бога. Кое отъ тѣзи три нѣща е за предпочитане? Ще кажете, че искате живота. Да, но първото качество на живота е знанието. Животъ безъ знание не е истински животъ. Обикновеното знание, което вие имате, не е онова знание, което осмисля живота. Въ който моментъ придобиете истинското знание, вие ще преживѣете такава дълбока вътрешна радостъ, каквато никога не сте изпитвали. Знание, което не носи такава радостъ въ себе си, е детинска дреха, която може да се носи вре-

менно. Щомъ порасне детето, дрехата му става малка и трѣбва да се замѣсти съ нова. Хубава е тази дреха, но тя причинява страдания на детето. Ако продължава да я носи, тя ще му стане кжса, тѣсна и ще започне да го убива. Ако я взематъ отъ гърба му, безъ да я замѣстятъ съ нова, то ще започне да страда отъ студъ. Всѣки, който търси дрехата си и се оплаква, че му я откраднали, минава за слабъ човѣкъ. Той не може да бжде уменъ. Никой не може да посегне върху дрехата на умния, на силния човѣкъ. На слабия, на глупавия всѣки апашъ може да снесе дрехата отъ гърба му. Следъ това той ще прати хора да гонятъ апаша, да върне дрехата му назадъ.

Така и съвременнитѣ хора търсятъ изгубеното си щастие. Питамъ: ако вие търсите изгубеното си щастие, мислите ли, че сте умни и силни хора? Не, умниятъ, силниятъ човѣкъ никога не може да изгуби щастieto си. Казвате: Какъ ще намѣримъ щастieto си? — Чрезъ страданията. Страданията сж първото условие за поумняване на човѣка. Който страда, той отива къмъ поумняване. Като започне да страда, човѣкъ оценява вече дрехата си, която е носилъ дотогава на гърба си. Преди страданията, човѣкъ е мислилъ, че дрехата, която е на гърба му, нищо не струва. Обаче, като започне да страда, като я изгуби, вижда, колко ценна е била дрехата. Казвате: Какво отъ това, че съмъ загубилъ дрехата си? Ще взема дрехата на приятеля си, или ще си купя нова. Едно трѣбва да знаете:

докато сте на земята, вие можете да давате дрехата си на когото искате; можете да вземете дрехата отъ когото искате. Влѣзете ли, обаче, въ духовния свѣтъ, тамъ въпросътъ е поставенъ другояче: тамъ никому не можете да дадете дрехата си, нито можете да вземете на нѣкого дрехата. Тамъ дрехитѣ не се даватъ даромъ. Който вземе дрехата на нѣкого, той показва своето щеславие. Онзи, отъ когото си взелъ дрехата, е благороденъ човѣкъ, но ти, който я взимашъ, не си отъ благороднитѣ. Какво ще излѣзе тогава? — Отъ неблагоприятната постѣпка на единия ще се види благородството на другия. Значи, неблагоприятниятъ е послужилъ за обявление на благородството на другия.

Питамъ: въ какво се заключава животътъ? Можете ли да кажете, че животътъ седи въ това, единъ да служи за обявление на добродетелитѣ на другитѣ, а тѣ да растатъ, велики да ставатъ? Не, смисълътъ на живота не е въ това. Всѣки трѣбва да расте, да се развива. Нѣкой изработи една хубава статуя, и всички казватъ: Да туримъ статуята на пиедесталъ, да я виждатъ всички, които минаватъ покрай нея. Турятъ статуята на пиедестала, и тя стои, надува се. Да, но ако не бѣха камънитѣ отдолу, можеше ли статуята да стои тъй високо, че всички да я виждатъ? Въ това ли се заключава достоинството на човѣка, да стои като статуя върху единъ пиедесталъ? Ако вѣрують на единъ човѣкъ е подобно на статуя, поставена върху пиедесталъ, какво вѣрую е това? Ако него-

вата любовъ, ако неговото знание, ако неговата свобода прилича на статуя, поставена високо на пиедесталъ, да ги виждатъ всички хора, каква е тази любовъ, какво е това знание, каква е тази свобода? Това сж общи принципи, общи положения. Защото, великото, красивото, което е дълбоко скрито въ Бога, отъ никого не се вижда, но се чувства. Така трѣбза да постъпватъ всички. Въ тайно трѣбва да се работи, а само резултатитѣ да бждатъ на яве. Трѣбва ли да поставяте добродетелитѣ си на пиедесталъ, като красивитѣ статуи? Човѣкъ трѣбва да бжде подобенъ на Бога. Въ това седи смисълътъ на живота.

Какви сж качества на Бога? Много сж тѣ и неизброими, но едно отъ тѣхъ е, че Богъ никога не спи, нито дрѣме. Той всѣкога е буденъ. Откакъ свѣтътъ сжществува, и преди създаването му още, Божието око всѣкога е било будно. Когато хората спятъ, Богъ е буденъ, всичко следи и нарежда. Мнозина се оплакватъ, че не сж спали. Какви Синове Божии сж тия хора, които се оплакватъ, че не сж спали? Тѣхниятъ Баща винаги е буденъ, не спи, а тѣ искатъ да спятъ! Досега Богъ отъ ничия услуга не се е нуждаелъ, нито нѣкой Му е услужвалъ. Но когато се казва, че трѣбва да служимъ на Бога, това е съвсемъ друго нѣщо. Да служимъ на Бога, подразбира да служимъ на другитѣ въ името Божие, а не на Бога. Той никога не се е нуждаелъ отъ услугитѣ на хората. Тогава, какъ ще мязате на Баща си, щомъ искате

да ви слугуватъ, да имате по нѣколко слуги на разположение? Съвременнитѣ хора искатъ да мязатъ на Баща си, а вършатъ работи, които Той никога не върши. Въ сърцето и въ ума на вашия Баща, въ Когото вѣрвате, никога не сж влизали мисълъ или чувство на недоволство. Той всѣкога е доволенъ, даже не знае, какво нѣщо е недоволството.

Следователно, колкото недоволството е чуждо за Бога, толкова хората живѣятъ въ недоволство. Вие трѣбва да се освободите отъ недоволството. Защо сте недоволни? — Защото не сте красиви, защото не обичате истината. Недоволни сте още, че сте слаби, че нѣмате условия, богатства. Защо сте слаби? — Защото нѣмате знания. Защо сте бедни? — Защото нѣмате любовъ въ себе си. Щомъ нѣмате любовъ, нѣмате и животъ. Животътъ произтича отъ любовта. Ако имате любовъ, всичко ще имате. Ще кажете: Щомъ е така, да се обичаме! — Лесно е да се каже, че трѣбва да се обичате, но обичътъ е законъ, който се отнася до душата. Да обичашъ, това значи вжтре въ себе си да чувствуващъ обичътъ. Освенъ това, когато обичашъ нѣкого, за да живѣешъ, едновременно ти трѣбва да обичашъ и другитѣ хора. Щомъ обичашъ и живѣешъ, и другитѣ хора ще се ползватъ отъ твоя животъ и отъ твоята любовъ. Тѣ ще живѣятъ съ тебе заедно. Който не може, като люби да живѣе, той не може да даде потикъ и на другитѣ хора да живѣятъ. Всѣки самъ трѣбва да изпита своята любовъ и, ако я хареса, ще даде и на другитѣ да я опи-

татъ. Иначе, като не познавате любовта си, какъ ще я дадете на хората? Защо ще имъ причинявате страдания? Вие сами страдате отъ своята любовъ, а отгоре на това давате отъ нея и на други: ꙗ хора да страдатъ. Вие търсите нѣкого да ви обича. Той себе си не обича, васъ ще обича! После, търсите нѣкого да ви направи щастливи. Той себе си не е направилъ щастливъ, че васъ ще направи щастливи. Какъ можете да вѣрвате въ това? Азъ се чудя на лековѣрието на съвременните хора. Възможно ли е нещастниятъ човѣкъ да направи нѣкого щастливъ? Хората вѣрватъ, че могатъ да станатъ като Драгана, като Стояна, като Петко, а не вѣрватъ, че могатъ да станатъ като Бога, въ Когото има всички възможности да ги направи блажени, щастливи, любещи.

„И тамъ имаше човѣкъ, боленъ отъ 38 години“. Като мина покрай него, Христосъ го запита: „Защо лежишъ толкова години тукъ?“ — Дълго време слугувахъ на хората, но като заболѣхъ, тѣ ме пратиха тукъ на курортъ. Вече 38 години става, какъ лежа предъ тази кжпалня, нѣма кой да ме пусне въ водата. Христосъ му каза: „Напусни курорта! Дигни одѣра си, и излѣзъ вънъ!“ Пробуди се съзнанието на болния, и той видѣ, че този курортъ нищо не струва. Между посетителите на курорта имало голѣмо състезание, кой пръвъ да влѣзе въ кжпалнята следъ размжтването на водата отъ ангела, който слизалъ единъ пжтъ презъ годината. Този боленъ трѣбвало да чака цѣли 38 години за

една баня, и пакъ не могълъ да се вреди. Трѣбвало да дойде Христосъ да му каже: „Дигни одъра си и излѣзь вънъ! И безъ баня може“. Казвате: Какъ е могълъ този човекъ да лежи 38 години само за една баня? Питамъ: ами когато вие прекарвате цѣли 60 години съ надежда, че ще получите отнѣкъде голѣмо богатство, че ще станете щастливи, вие не сте ли въ положението на разслабения, който чакалъ цѣли 38 години предъ кжпалнята, за да се излѣкува? Мнозина очакватъ щастieto въ подобна форма — да влѣзатъ въ кжпалнята, да се окжпятъ и да излѣзатъ оттамъ чисти, здрави. Добре е това, но хиляди курортисти има, и всѣки иска да влѣзе въ кжпалнята, да се окжпе и излѣкува. Като го видѣ, Христосъ му каза: „Не ти трѣбва такова богатство, такова щастие. Дигни одъра си и иди да работишъ!“ Какво разбирате подъ думитѣ „дигни одъра си“?

И до днесъ още Христосъ стои предъ тази кжпалня и наблюдава, кой отъ курортиститѣ има сила да дигне одъра си и да излѣзе вънъ. Когато Христосъ каза на болния, който 38 години бѣше лежалъ предъ кжпалнята да дигне одъра си, той започна да се озърта натукъ-натамъ, да намѣри нѣкой да му помогне. Христосъ му каза: Азъ искамъ да видя, можешъ ли самъ да дигнешъ одъра си, да провѣря силата ти. И той дигна одъра си, и каза на курортиститѣ: „Варда!“ Всички му сториха пжтъ да мине. Въ този моментъ стана пробуждане на съзнанието му. Той си казваше: Чудно нѣщо! Толкова години, какъ

лежа предъ тази кжпалня, чакамъ да дойде нѣкой да ме пусне въ водата, безъ да зная, че съмъ ималъ сила самъ да нося одъра си. Споредъ тогавашния обичай, курортиститѣ му казаха, че не е позволено сжботенъ день нѣкой да дига одъра си. Кой те накара да направишъ това? — Онзи, Който ме назначи на нова служба, Той ми каза да дигна одъра си, и азъ Го послушахъ: дигнахъ одъра си, и излѣзохъ вѣнъ. Сега вървя по заповѣдь. — Кой е този, който ти заповѣда да дигнешъ одъра си?—Не зная. Той ми даде нова служба и ми каза да не лежа повече предъ кжпалнята. Той ме изпраща въ друга кжпалня, въ голѣмото море, дето ангелъ слиза да размътва водата не само веднѣжъ въ годината, но всѣки часъ.

Сега азъ искамъ да обърна вниманието ви върху мисълта да работите върху себе си за пробуждане на съзнанието. Като работите така, стремете се да имате уважение къмъ себе си, къмъ ближнитѣ си и обичъ къмъ Бога. Който не обича Бога, той не е човѣкъ; който не почита и уважава себе си, той не е човѣкъ; който не е готовъ да се жертвува за ближния си, той не е човѣкъ. Докато сте на земята, било въ сегашния, или въ бждещия животъ, най-великото нѣщо е да бждете човѣци. Нѣма по-велико нѣщо за сегашния човѣкъ отъ това, да бжде истински човѣкъ. Нѣкой иска да бжде ангелъ. И това е добре, но да бждете ангелъ, туй значи да ви назначатъ на служба Ангелътъ е чиновникъ, и като чиновникъ, той е гражданинъ на Цар-

ството Божие. Сщото нѣщо виждаме и въ държавитѣ на земята. Не може да бжде човѣкъ служителъ въ нѣкоя държава, ако първо не е нейнъ гражданинъ. Следователно, първо трѣбва да бждете граждани, а после служители на Царството Божие. Това сж естествени отношения. Сжщо така можете да запитате хората, които казватъ, че иматъ майка и баща, де сж тѣхнитѣ майки и бащи? Де е майка ти? — Не зная. — Де е баща ти? — Не зная. — На земята ли сж, или не? — Умрѣли сж. Питамъ: Можете ли да наречете свои майки и бащи онѣзи, които умиратъ, които губятъ съзнанието си, които иматъ толкова недостатъци, толкова слабости? Какво можете да очаквате отъ една слаба майка? Отъ слабия нищо не може да се очаква. Истински Баща е само Онзи, Който никога не умира, никога не спи, никога не отслабва. Той е всемоушъ и всичко може да направи. Въ това всѣки трѣбва да вѣрва.

Като говоря за вѣрата, азъ имамъ предъ видъ онази вѣра, която нѣма никакво име. Който има тази вѣра, той винаги носи въ ржката си магическата тояжка, и каквото му по-трѣбва, тропне съ нея. Ако отиде на планината и пожелае да яде, той тропне съ тояжката си и предъ него се издига великолепенъ палатъ. Пакъ тропне съ тояжката си, и вратата на палата се отваря. Той влиза вътре и вижда много стаи, хубаво наредени, украсени съ цвѣтя, навсѣкжде музика свири. Тропне съ тояжката си и предъ него излизатъ

слуги, готови да изпълнятъ заповѣдитѣ му. Веднага слагатъ богата трапеза, и той започва да яде. Щомъ се нахрани, тропне съ то-яжката си, и всичко това веднага изчезва. Представете си, че вие имате способността да разполагате съ магическата пръчица! Какъвъ щѣше да бжде вашиятъ животъ?

Ще кажете, че това сж забавления. — Съгласенъ съмъ съ васъ. Но питамъ: когато нѣкой човѣкъ прекара 60 години на земята, и презъ всичкото време търси щастие, богатство, високи служби, това не е ли забавление? Той намѣри ли това, което е търсилъ? Нищо не е намѣрилъ. Мнозина даже не сж могли да поживѣятъ повечко, да видятъ илюзиитѣ, съ които се забавлявали. Това не трѣбва да ви обезсърдчава, нито да представя нѣкакво противоречие. Азъ искамъ да обърна вниманието ви върху ония нѣща, които представятъ обвивки на живота. Когато нѣкой не сполучи въ живота си, това не значи, че е нещастенъ. Напротивъ, щастливъ е този човѣкъ.

Единъ турчинъ турилъ нѣкакво обявление нѣкжде, съ което накаралъ минувачитѣ да се спиратъ. На обявлението той написалъ: Който влѣзе вжтре, пишманъ ще стане; който не влѣзе вжтре, пакъ пишманъ ще стане. Заинтересували се хората, започнали да се спиратъ предъ обявлението, и като виждали, че нѣкой излизалъ оттамъ, питали го: Какво има вжтре? — Влѣзъ и вижъ самъ! Значи, и който влѣзе, и който не влѣзе, все нещастенъ ще бжде. Азъ тълкувамъ обявле-

нието по следния начинъ: Който влѣзе, даде паритѣ си и не разбере, каквото е видѣлъ, той ще бжде нещастенъ. Който не влѣзе вжтре, по нѣмане на срѣдства, или на време, и той ще бжде нещастенъ. Влѣзъ и разбери! Въ това седи силата. Вие сте влѣзли вече, но за да не се пишманите, гледайте да разберете дълбокия смисълъ на всичко, което сте видѣли и чули. Питамъ: ако живѣте и не разберете живота, какво сте придобили? Ако имате единъ приятелъ и не сте го разбрали, какво сте придобили? Ако слънцето изгрѣва и не сте доволни отъ него, разбрали ли сте живота? Ако ядете и не сте доволни отъ яденето, разбрали ли сте живота? За да разберете живота и за да не съжालявате, че сте влѣзли въ него, трѣбва да сте доволни отъ всичко, което вършите.

За да бжде доволенъ, човѣкъ непременно трѣбва да срещне своя Баща. И наистина, единственото нѣщо, което всички хора очакватъ, е да срещнатъ своя Баща, Когото не сж виждали отъ незапомнени времена. Той постоянно пише писма на своитѣ деца, но тѣ понѣкога само Му отговарятъ, все нѣматъ време. Обаче, съзнанието на повечето хора вече се пробужда, и въ тѣхъ се явява желание да се върнатъ при Баща си. Тѣ сж взели торбичкитѣ си и сж се отправили къмъ Него, но си мислятъ: Дали ще ни приеме Баща ни? Толкова време се мина, откакъ не сме Му писали. Ние почти сме Го забравили. — Не се безпокойте, Баща ви ще ви приеме много добре: ще ви пригърне, ще ви цѣлуне,

ще заповѣда да заколятъ най-угоеното теле за васъ. Ще има ядене, пиене, веселие. Когато по-голъмиятъ ви братъ си дойде отъ нивата и чуе, че сте се върнали отъ странствуването си, ще се разсърди, защото ще помисли, че ще вземете дѣлъ отъ неговото наследство.

Какво виждаме днесъ? — Че ревността се събужда и между религиознитѣ хора. Когато новъ човѣкъ влѣзе въ нѣкое религиозно общество, всички започватъ да му казватъ: Ти едва дойде и желашъ вече да вземешъ първо мѣсто. Между религиознитѣ хора се забелѣзва желание всѣки да изпжкне, да стане учителъ. — И най-хубавата цигулка да имате, за две години не можете да станете учителъ. Цѣли 30 години наредъ трѣбва да свири човѣкъ, и то по десетина часа на день, за да стане поне третостепененъ виртуозъ. А тъй, едва държи лжка и да мисли, че свири хубаво, това значи да се самозалѣгва. И пѣвци има такива. Единствената пѣвица, която съмъ слушалъ, бѣше една туркиня въ Варна. Когато пѣеше, никой не я виждаше, криеше се, но гласътъ ѝ се чуваше надалечъ. Всички варненци се събираха около кжщата ѝ да я слушатъ. Тя пѣеше за себе си. Истински пѣвецъ, или музикантъ е този, който пѣе или свири за себе си. Нѣкой, едва се научилъ да пѣе, ще излѣзе предъ публика, а после ще каже, че не го оценили. Достоинство има човѣкътъ! Човѣкъ трѣбва да бжде внимателенъ, на никого да не създава неприятности, или страдания. Дойде нѣкой при мене, иска да му кажа истината. — Ако ти кажа истината

ти ще бждешъ нещастенъ. — Не, азъ съмъ силенъ, ще издържа на всичко. — Не е въпросътъ тамъ. Азъ искамъ да кажа на човѣка само онова, което може да го повдигне и задоволи. Така трѣбва да постѣпватъ новитѣ хора.

Какви сж качества на новия човѣкъ? Новиятъ човѣкъ никога и на никое сщество, малко или голѣмо, не трѣбва да причинява страдания. Къмъ всички сщества, които Богъ е създалъ, той трѣбва да изпитва свещено чувство. Когато срещне, той трѣбва да бжде радостенъ и веселъ. Отъ незнание, или отъ неразбиране, хората често си създаватъ страдания едни на други. За да не става това, съзнанието имъ трѣбва да бжде будно. Ако нѣкой е щастливъ, и другитѣ около него трѣбва да бждатъ щастливи. Христосъ казва: „Синъ Человѣчески не дойде да Му послужатъ, но да послужи“. Ако нѣкой иска другитѣ да му служатъ, той ще имъ причини страдания. Ако той имъ служи, ще ги направи щастливи. Не, всѣки трѣбва да служи, като Христа. Три главни мотива взиматъ участие при служенето: да служишъ отъ пробуждане на великата Божия Любовь въ тебе; да служишъ отъ пробуждане на великата Божия Мждрость въ тебе; да служишъ отъ пробуждане на великата Божия Истина въ тебе.

Това сж тритѣ важни принципа, които взиматъ участие при служенето. Ако ги спазвате, вие ще бждете готови на услуга и къмъ най-малкото сщество. Каквото и да направи то, вие ще бждете снизходителни къмъ него.

Не презирайте малкото дете, което се учи да пѣе. То крѣска, вика на майка си, сърди се, взима първитѣ уроци по пѣние: взима първия тонъ на живота, после втория и т. н. Като започне да пѣе, майката го поглади, помилва и казва: Отлично пѣе, добъръ пѣвецъ ще стане моето детенце! Наистина, това дете, което днесъ крѣска, нѣкога ще стане отличенъ пѣвецъ, музикантъ, художникъ, поетъ, ученъ или философъ.

За да постигнете това, всички трѣбва да бждете търпеливи, както Богъ е дълготърпеливъ; всички трѣбва да любите, както Богъ люби; всички трѣбва да бждете внимателни като Бога; всички трѣбва да приложите знанието си къмъ хората, както Богъ прилага своето. Както Богъ прилага истината и свободата къмъ всички хора, така и вие трѣбва да имате свещенъ трепетъ къмъ нея, да я приложите въ живота си. Всѣки трѣбва да бжде прозорецъ, презъ който да минава Божествената свѣтлина. Ако свѣтлината и животътъ влизатъ презъ вашия прозорецъ, вие ще бждете проводникъ за щастието на цѣлото човѣчество. Когато се запитвате, какво е предназначението ви на земята, казвамъ: Вашето предназначение е да бждете проводници на живота и любовта, на знанието и мъдростта, на истината и свободата. Ако постигнете това, животътъ ви напълно се осмисля.

Като говоря върху тия принципи на живота, вие се натъквате на вашия личенъ животъ и започвате да се смущавате. — Защо? — Из-

падате въ контрастъ. То е все едно да имамъ предъ себе си хора, облѣчени въ нечисти, изцапани дрехи, и да имъ говоря за чистота. Като се погледнатъ, въ тѣхъ ще се яви желание да се окжпятъ. Вмѣсто да отидатъ въ кжпалнята, азъ имъ казвамъ: Дигнете одъра си и вървете на работа! Никаква кжпалня не ви е нужна. Ако е въпросъ да бждете облѣчени съ нови, чисти дрехи, азъ мога да тропна съ пржчицата си, и моментално ще се видите облѣчени. Това мога да направя, но отъ васъ се иска една добродетель — свещено да пазите дрехата, която ви е дадена. Какво ще направите вие? Ако нѣмате тази добродетель въ себе си, ще свалите дрехата си отъ гърба си и ще я дадете на нѣкого отъ любовь. Дрехата на любовта на никого не се дава. Давайте отъ изобилието на своя животъ, и ще видите, какъ той ще мине и въ ближнитѣ ви. Давайте отъ изобилието на своето знание, за да премине и въ ближнитѣ ви. Давайте отъ изобилието на свободата си, за да премине и въ ближнитѣ ви. Давайге отъ изобилието на любовта си, за да премине въ всички хора на земята.

Какъ ще познаете, че Богъ, т. е. Любовьта е дошла въ васъ? Нѣкой е боленъ, лежи отчаянъ, обезсърденъ, и въ това време чува тихия гласъ отвжтре да му казва: Стани, дигни одъра си и ходи! Той казва: Татко, понеже чухъ гласа Ти, ставамъ и съмъ готовъ да направя всичко, каквото пожелаешъ. Днесъ хората искатъ да наредятъ работитѣ си, да придобиятъ знания и тогава

да служатъ на Бога. Но Той казва: Станете, дигнете одъра си и идете на работа! Сега и азъ ви казвамъ: Дигнете одъра си и идете на работа въ свѣта! Вие сте учени хора, можете да работите. Кажете ми, какъ ще започнете работата? Ако остане на мене, ето какъ бихъ постъпилъ: първо ще намѣря гладнитѣ хора. Като видя нѣкой гладенъ, ще го питамъ, колко деня не е ялъ. Ако ми каже, че не е ялъ два-три деня, ще го повикамъ дома си и първо ще му предложи вода да измие ржцетѣ и краката си; после ще го накарамъ да срещне косата си, да се преоблѣче, а следъ това ще го покана на трапеза, покрита съ чиста, хубава покривка, а на нея сложенъ прѣсенъ, топълъ хлѣбъ и плодове. Предъ него ще поставя чиста, бѣла чиния, съ златна вилица, лъжица и ножъ и ще му кажа: Заповѣдай, нахрани се добре! Като се нахрани и благодари, ще му кажа: Ето, това е новото учение! Ако си доволенъ, ела сега съ мене да помагаме на другитѣ хора. По този начинъ ще събирамъ гладни хора и въ продължение на единъ месецъ ще имамъ около себе си най-малко хиляда души, съ които ще отидемъ на бойното поле да атакуваме неприятеля. Така ще превзимаме позиция следъ позиция. Какво по-хубаво отъ това? Казвате: Какво ще атакувате? Какви позиции ще превзимате? — Ще гонимъ сиромашията, неправдата, лъжата, грубостта — съ една дума, всички несгоди въ свѣта. За тази целъ ще се въоръжимъ съ топове, съ пушки, съ картечници и като прогонимъ не-

приятеля, ще възстановимъ Царството Божие на земята. Тогава ще сложимъ трапези, и всѣки ще слугува на себе си. Защо? — Защото въ Царството Божие всѣки е слуга, нѣма кой на кого да слугува. Въ който день всѣки започне да слугува на себе си, дошло е Царството Божие на земята.

Време е вече да се слугува, да се разнася любовта въ свѣта. Всѣка сутринъ изпращайте по една свѣтла мисль, по едно добро, възвишено чувство. Тогава ще чуете гласа на Бога, Който вижда всичко и следи, какви сж вашитѣ мисли и чувства, които изпращате въ свѣта. Всѣки день правете по една добра постѣпка, за която да получите удобрението на Живия Богъ. Ако мисльта, чувството и постѣпката ви сж добри, ще чуете гласа на Бога тихъ и дълбокъ, Който казва: Влѣзте въ Царството Божие! Вие извършихте моята воля, като причинихте на братята си радости, а не страдания.

Сега, азъ желая всички да бждете носители на новото учение — учение на Любовта, учение на почитъ и уважение, на зачитане на всичко красиво, чисто и възвишено въ свѣта.

Казвате: Можемъ ли да приложимъ това учение? — Отъ васъ зависи. Казахъ ви, че сте добри, а вие се съмнявате. Азъ взимамъ думата „добъръ“ въ положителенъ смисълъ, а вие я взимате въ отрицателенъ и казвате, че не сте още добри. Не, вие можете да бждете добри още сега — отъ васъ зависи това. Че нѣкой направилъ известна погрѣшка

— това е негова работа. Защо трѣбва вие да се сърдите, да се тревожите? Не се занимавайте съ чуждитѣ погрѣшки. Ако разбирате дълбокия смисълъ на нѣщата, ще видите, че погрѣшките на хората сж благословение за васъ.

Единъ младъ момъкъ трѣгналъ да търси своята възлюбена по свѣта, но не могълъ да я намѣри. Като се връщалъ отъ своето дирене отчаянъ, разбитъ, недоволенъ, той видѣлъ на пѣтя една красива мома съ пукната глава и счупенъ кракъ. Като я погледналъ въ това положение, той се съжалилъ надъ нея. Приближилъ се близо до момата и си казалъ: Понеже не намѣрихъ своята възлюбена, ще направя едно добро на тази красива мома. Привързалъ главата ѝ, привързалъ крака ѝ и спрѣлъ при нея да поговорятъ. Момата започнала да се оплаква, какъ пострадала, какви болки изпитвала въ главата и въ крака, но той ѝ казалъ: Много добре стана, че те удариха. Ако не бѣше пострадала, азъ нѣмаше да те намѣря. Много години се изминаха, откакъ те търся. Той позналъ въ лицето на красивата мома своята възлюбена.

Ако вашата глава е пукната, ако кракътъ ви е счупенъ и ви намѣри вашиятъ възлюбенъ, болките и страданията ви сж на мѣсто. Тѣй щото, както и колкото да страдате, радвайте се, ако това страдание е послужило като поводъ да намѣрите Онзи, Който ви обича.

Желая на всички да имате присѣтствието на Божията Любовь, която носи животъ

въ себе си. Да имате присъствието на Божията Мъдростъ, която носи знание и свѣтлина. Да имате присъствието на Божията Истина, която носи свобода за човѣшките души!

Господи, да пребжде Твоятъ Духъ на Любовта, Твоятъ Духъ на Мъдростъта и Твоятъ Духъ на Истината въ нашитѣ сѣрца!

*

4. Съборна беседа отъ Учителя, държана на 21 августъ, 1934 г. 5 ч. с.

София. — Изгрѣвъ.

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Часътъ на любовта	3
2. И помаза.	23
3. Великото и малкото.	51
4. Дигни одъра си	72